

Archeologisch vooronderzoek Sint-Niklaas – Eekhoornstraat 1

Natasja Reyms en Marijke Derieuw

Bornem
2013

Colofon

Rapporten van het archeologisch onderzoeksbureau All-Archeo bvba 106

Aard onderzoek: Prospectie

Vergunningsnummer: 2012/523

Naam aanvrager: Natasja Reyns

Naam site: Sint-Niklaas –Eekhoornstraat 1

Opdrachtgever: DBFM Scholen van Morgen nv, Sint-Lazaruslaan 4-10, B-1210 SINT-JOOST-TEN-NODE, en
Het Gemeenschapsonderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, Emile Jacqmainlaan 20, B-1000 BRUSSEL

Opdrachtnemer: All-Archeo bvba, Barelveldweg 4, B-2880 BORNEM

Terreinwerk: Natasja Reyns, Marijke Derieuw en Anouk Vanderkelen

Administratief toezicht: Stani Vandecatsye, Agentschap Onroerend Erfgoed, Gebroeders Van Eyckstraat 4,
B-9000 GENT

Wetenschappelijke begeleiding: Archeologische Dienst Waasland, Jeroen Van Vaerenbergh, Regentiestraat 63,
B-9100 SINT-NIKLAAS

Rapportage: All-Archeo bvba

Determinaties: dra. Natasja Reyns

All-Archeo bvba

Barelveldweg 4

B-2880 Bornem

info@all-archeo .be

0478 36 57 07

0498 15 84 40

D/2013/12.807/9

© All-Archeo bvba, 2013

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en /of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

All-Archeo bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek. De aanbevelingen dienen louter ter advisering van het bevoegde gezag, zijnde het Agentschap Onroerend Erfgoed.

Inhoudsopgave

1 INLEIDING.....	5
2 ADMINISTRATIEVE FICHE.....	7
3 PROJECTGEGEVENS EN AFBAKENING ONDERZOEK.....	9
3.1 Afbakening studiegebied.....	9
3.2 Aard bedreiging.....	11
3.3 Onderzoeksopdracht.....	11
4 BESCHRIJVING REFERENTIESITUATIE.....	13
4.1 Landschappelijke context.....	13
4.1.1 Topografie.....	13
4.1.2 Hydrografie.....	13
4.1.3 Bodem.....	14
4.2 Beschrijving gekende waarden.....	16
4.2.1 Historische gegevens.....	16
4.2.2 Archeologische voorkennis.....	17
5 RESULTATEN TERREINONDERZOEK.....	19
5.1 Toegepaste methoden & technieken.....	19
5.2 Bespreking sporen.....	21
5.2.1 Zuidelijke deel (WP1-6).....	21
5.2.2 Noordelijke deel (WP7-12).....	25
5.3 Afgebakende sporenclusters.....	26
5.4 Besluit.....	26
6 WAARDERING.....	27
6.1 Paalsporen uit de metaaltijden of Romeinse tijd.....	27
6.2 Overige sporen op het terrein.....	28
7 ANALYSE VAN DE GEPLANDE SITUATIE: EFFECTEN.....	29
8 AANBEVELINGEN.....	31
8.1 Adviezen.....	31
9 BIBLIOGRAFIE.....	33
9.1 Publicaties.....	33
9.2 Websites.....	33
10 BIJLAGEN.....	35
10.1 Lijst van afkortingen.....	35
10.2 Glossarium.....	35
10.3 Archeologische periodes.....	35
10.4 Harrismatrix.....	36
10.5 Plannen en tekeningen.....	38
10.6 Sporenlijst.....	38
10.7 Inventaris vondsten.....	40
10.8 CD-rom.....	40

1 Inleiding

Op het terrein zal de uitbreiding van een scholencampus gerealiseerd worden, inclusief parkeerplaatsen, sportterrein en omgevingsaanleg. Naar aanleiding van deze plannen werd voorafgaand een prospectie met ingreep in de bodem geadviseerd door het Agentschap Onroerend Erfgoed.

Deze opdracht werd op 7 december 2012 aan All-Archeo bvba toegewezen. Het terreinwerk werd uitgevoerd van 14 tot 15 januari 2013, onder leiding van Natasja Reyns en met medewerking van Marijke Derieuw en Anouk van der Kelen. De bedoeling van het onderzoek was om binnen het plangebied archeologisch erfgoed te karteren en het eventueel aanwezige archeologisch erfgoed te lokaliseren, te interpreteren en te waarderen. Op die manier kan advies uitgebracht worden over eventuele vervolgstappen met betrekking tot het archeologisch vrijgeven van het plangebied en het definiëren van eventuele sites die verder onderzocht dienen te worden.

De eindbeslissing over het vrijgeven van de gronden en/of archeologisch vervolgonderzoek ligt bij Agentschap Onroerend Erfgoed.

2 Administratieve fiche

Administratieve gegevens	
<i>Naam van de opdrachtgever</i>	DBFM Scholen van Morgen nv, Sint-Lazaruslaan 4-10, B-1210 SINT-JOOST-TEN-NODE, en Het Gemeenschapsonderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, Emile Jacqmainlaan 20, B-1000 BRUSSEL
<i>Naam van de uitvoerder</i>	All-Archeo bvba
<i>Naam van de vergunninghouder</i>	Natasja Reyns
<i>Beheer en plaats van de geregistreerde data en opgravingsdocumentatie</i>	Wordt overgedragen aan de Archeologische Dienst Waasland
<i>Beheer en de plaats van de vondsten en stalen</i>	Wordt overgedragen aan de Archeologische Dienst Waasland
<i>Projectcode</i>	2012/523
<i>Vindplaatsnaam</i>	Sint-Niklaas – Eekhoornstraat 1
<i>Locatie met vermelding van provincie, gemeente, deelgemeente, plaats, toponiem en minimaal 4 xy-Lambertcoördinaten</i>	Zie 3.1 Afbakening studiegebied
<i>Kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer(s)</i>	Sint-Niklaas, afdeling 6, sectie B, perceel 1103C, 1078L en 1079
<i>Kaart van het onderzoeksgebied op basis van de topografische kaart op schaal 1:10000</i>	Zie 4.1.1 Topografie
<i>Begin- en einddatum uitvoering onderzoek</i>	14 tot 15 januari 2013
Omschrijving van de onderzoeksopdracht	
<i>Verwijzing naar de bijzondere voorwaarden, die zijn opgenomen in de vergunning</i>	Bijzondere voorwaarden bij de vergunning voor een archeologische prospectie met ingreep in de bodem: Sint-Niklaas, Eekhoornstraat 1
<i>Omschrijving van de archeologische verwachtingen</i>	Zie 4.2.2 Archeologische voorkennis
<i>Wetenschappelijke vraagstelling met betrekking tot het onderzoeksgebied</i>	Zie 3.3 Onderzoeksopdracht
<i>Doelen en wensen van de natuurlijke persoon of rechtspersoon die door zijn actie of acties de ingreep van de bodem veroorzaakt of noodzakelijk maakt</i>	Zie 3.2 Aard bedreiging
<i>Eventuele randvoorwaarden</i>	Niet van toepassing
Eventuele raadpleging van specialisten	
<i>Omschrijving van de inbreng van specialisten als hun advies werd ingewonnen bij substantiële staalname voor specialistisch onderzoek</i>	Niet van toepassing
<i>Omschrijving van de inbreng van specialisten als zij betrokken worden bij de conservatie</i>	Niet van toepassing
<i>Omschrijving van de algemene wetenschappelijke adviseren door personen die buiten het project stonden</i>	Jeroen Van Vaerenbergh, Archeologische Dienst Waasland

3 Projectgegevens en afbakening onderzoek

3.1 Afbakening studiegebied

Het projectgebied is gelegen in de provincie Oost-Vlaanderen, gemeente Sint-Niklaas (Fig. 1), perceel 1103C, 1078L en 1079 (kadaster afdeling 6, sectie B). Het projectgebied is ca. 1,5 ha groot en is volgens het gewestplan gelegen in agrarisch gebied (0900).

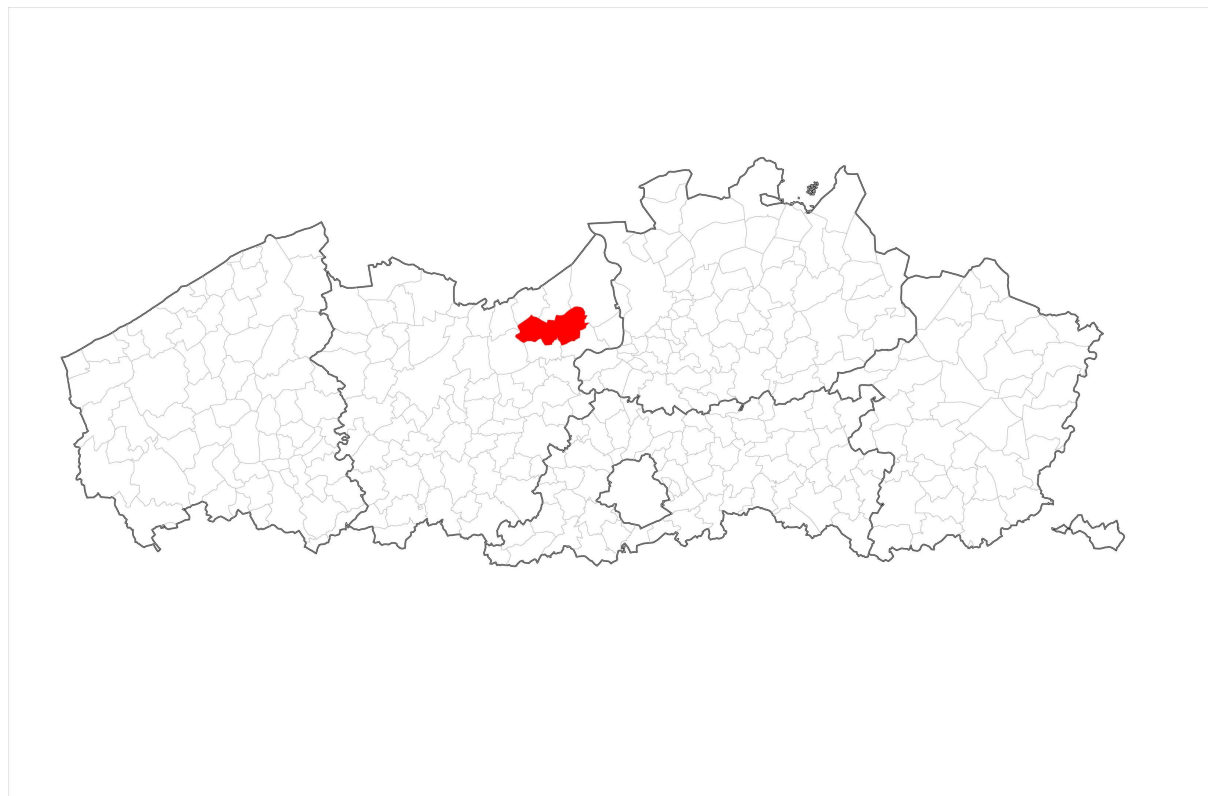

Fig. 1: Situeringsplan Sint-Niklaas

- Administratieve gegevens met betrekking tot de locatie van het onderzoek:
  - Provincie: Oost-Vlaanderen
  - Locatie: Sint-Niklaas
  - Plaats: Eekhoornstraat 1, Bellestraat 89
  - x/y Lambert 72-coördinaten:
    - 136687, 207030
    - 136827, 207086
    - 136821, 207164
    - 136650, 207126

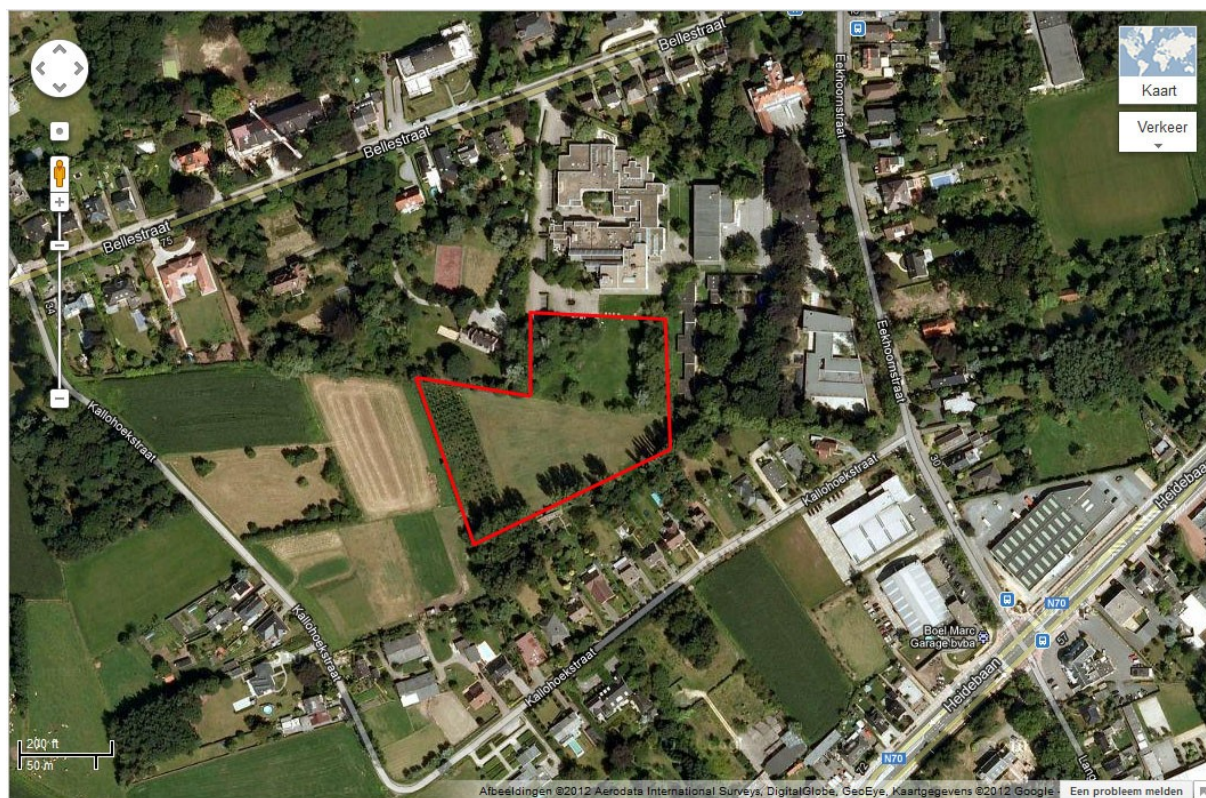

Fig. 2: Kleurnorthofoto met een situering van het onderzoeksgebied (maps.google.nl)

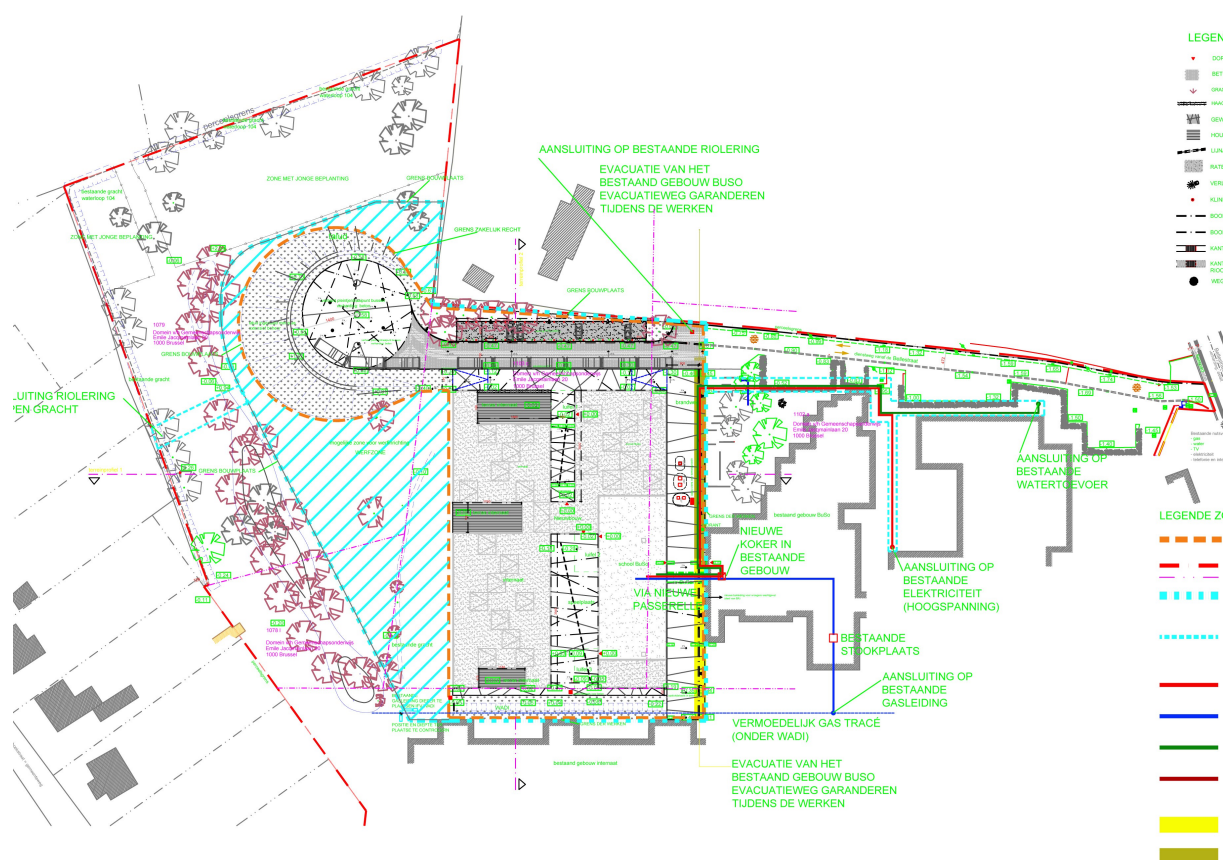

Fig. 3: Ontwerpplan

Het projectgebied (Fig. 2) is gelegen ten oosten van het centrum van Sint-Niklaas. Het terrein wordt in het oosten begrensd door de Eekhoornstraat, in het zuiden en westen door de Kallohoekstraat en in het noorden door de Bellestraat.

3.2 Aard bedreiging

Op het terrein zal de uitbreiding van een scholencampus gerealiseerd worden, inclusief parkeerplaatsen, sportterrein en omgevingsaanleg (Fig. 3). Dit impliceert dat het bestaande bodemarchief grondig verstoord zal worden. Daarom werd een prospectie met ingreep in de bodem aanbevolen, zodat een inschatting kan gemaakt worden van eventueel op het terrein aanwezige archeologische waarden, alvorens de werken van start kunnen gaan.

3.3 Onderzoeksopdracht

De bedoeling van het onderzoek is het vaststellen van de eventuele aanwezige archeologische waarden en deze in relatie tot hun context te interpreteren en zo correct mogelijk te waarderen om de gevolgen van de geplande bedreiging te kunnen inschatten. Hieruit moet dan een advies voortvloeien met betrekking tot de volgende stappen. Dit kan het vrijgeven van de terreinen of de noodzaak van een eventueel vervolgonderzoek omvatten. Om een weloverwogen waardering te kunnen voorstellen, is een prospectie met ingreep in de bodem aangewezen.

Een aantal vragen diende in het bijzonder beantwoord te worden:

- Zijn er sporen aanwezig?
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- In hoeverre is de bodemopbouw intact?
- Wat is de implicatie voor de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?
- Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettingen, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?
- Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologisch vindplaatsen?
- Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek?

4 Beschrijving referentiesituatie

4.1 Landschappelijke context

4.1.1 Topografie

Op de topografische kaart is het gebied gelegen op een hoogte van ongeveer 21 m TAW (Fig. 5). Er zijn weinig hoogteverschillen op het terrein zelf waar te nemen, hoewel het noordelijke deel wel hoger gelegen is dan het zuidelijke deel, met de gracht als scheiding. De vrij abrupte overgang tussen beide zones wijst er mogelijk op dat de noordelijke zone opgehoogd werd. Op ruimer landschappelijk vlak is het terrein te situeren op de noordelijke uitloper van een zandrug.

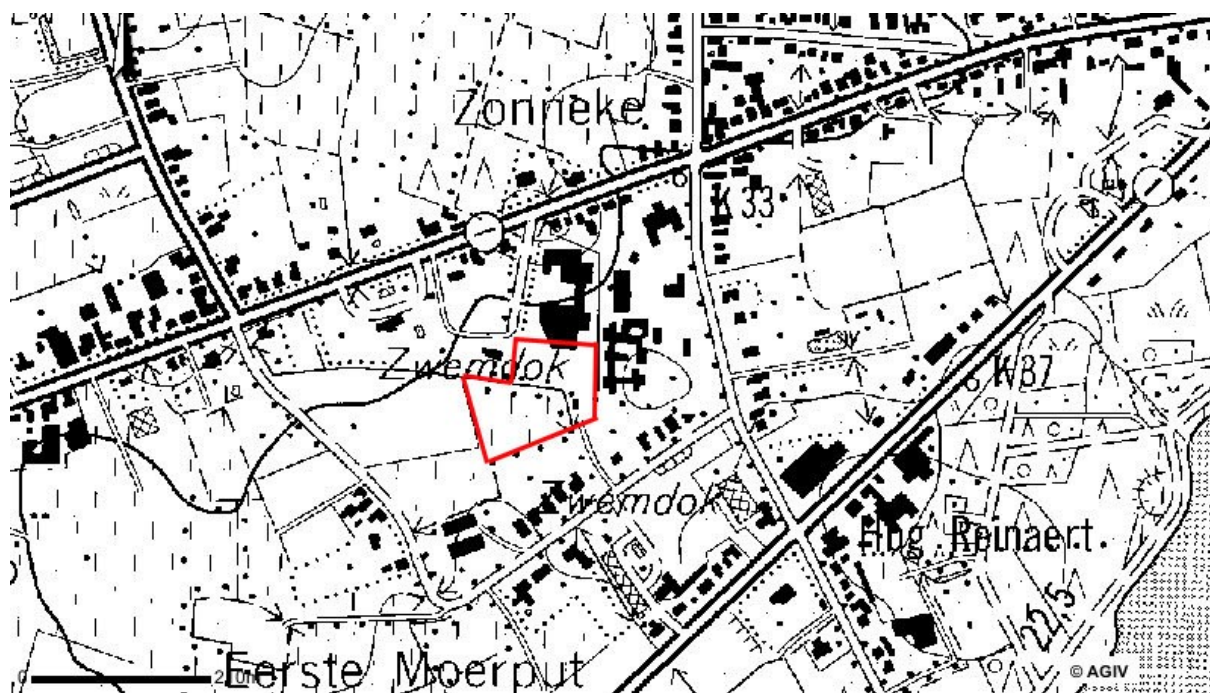

Fig. 4: Topografische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (<http://geo-vlaanderen.agiv.be/geo-vlaanderen>)

4.1.2 Hydrografie

Het gebied is op hydrografisch vlak gelegen binnen het Beneden-Scheldebekken, in de subhydrografische zone van de waterloop van de Hoge Landen (Fig. 5). In het westen loopt de Kapperbeek en in het noordoosten loopt een naamloze waterloop.

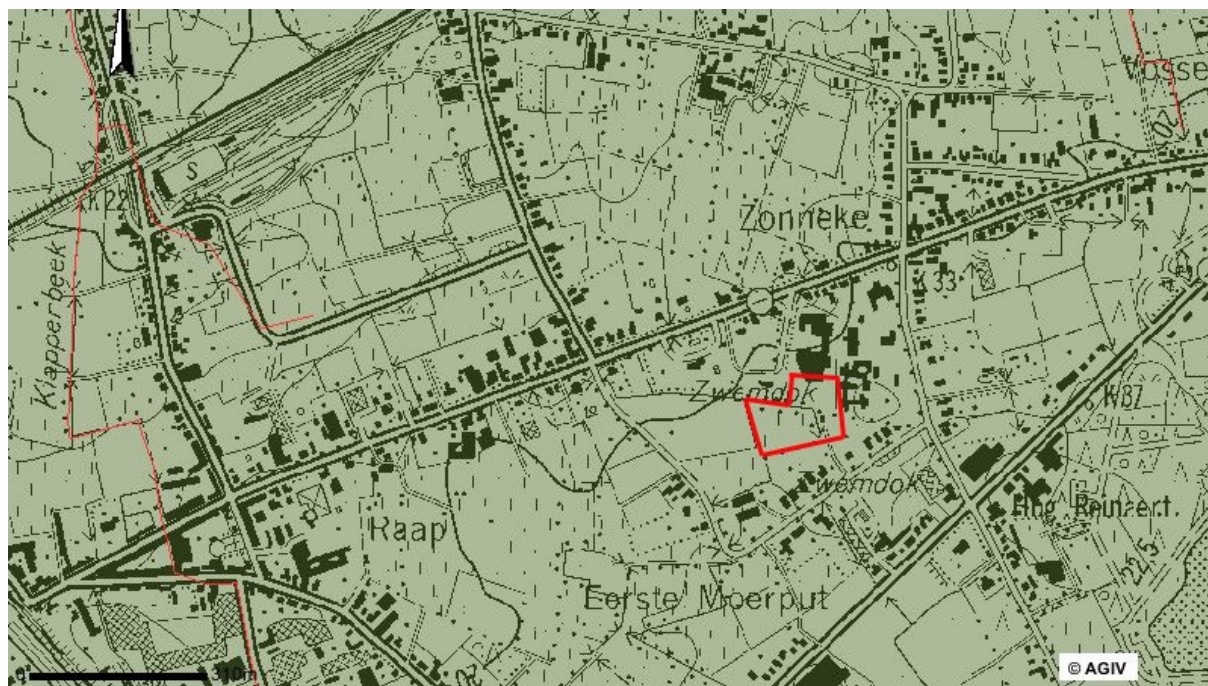

Fig. 5: Hydrografie (<http://geo-vlaanderen.agiv.be/geo-vlaanderen/vha>)

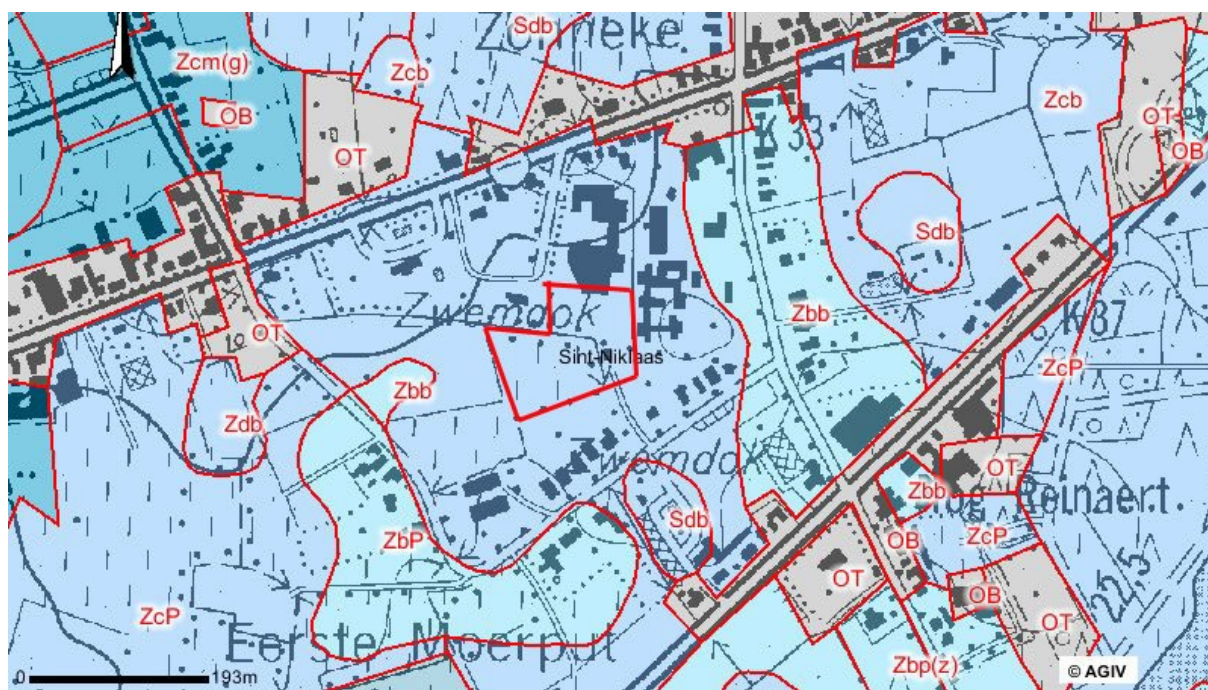

Fig. 6: Bodemkaart (<http://www.agiv.be>)

4.1.3 Bodem

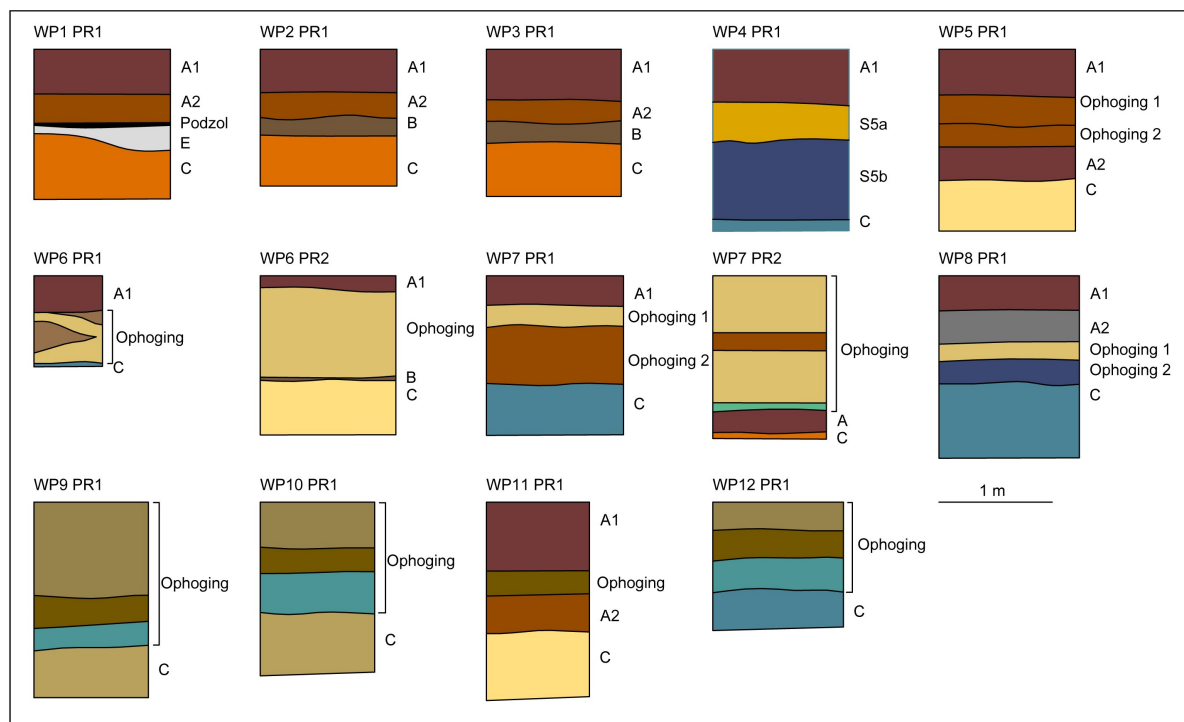
Het gebied is gelegen in de Zandstreek. De geologische ondergrond van het terrein bestaat uit de Formatie van Kattendijk (Kd), gekenmerkt door groengrijs tot grijs fijn zand, glauconiethoudend en plaatselijk kleihoudend.¹

De bodem van het onderzoeksgebied is aangegeven als een matig droge zandbodem met structuur B-horizont (Zcb). Net ten oosten en ten westen is de bodem aangegeven als een droge

¹ <http://dov.vlaanderen.be>

zandbodem met structuur B-horizont (Zbb) en in het zuidoosten als een droge zandbodem zonder profiel (ZbP). In het zuiden is er ook een stuk met een matig natte, lemige zandbodem met structuur B-horizont (Sdb).²

Archeologisch vooronderzoek
Sint-Niklaas - Eekhoornstraat

ID: Profieltekeningen 1

Fig. 7: Profieltekeningen

Vooraf in het zuidelijke deel van het terrein waren nog resten van een podzol bewaard, meer bepaald de B-horizont en zeer plaatselijk ook nog resten van de E-horizont (WP1PR1, Fig. 7). Hier bevond het archeologisch niveau zich op circa 40 cm onder het maaiveld, rond 20,10 tot 20,20 m TAW. In het noordoosten bevond het archeologisch niveau zich op circa 1 m onder het maaiveld, rond 19,40 tot 19,70 TAW, en in het noordwesten tot 1,5 m onder het maaiveld, rond 19,80 TAW.

De bodemopbouw in de rest van het onderzoeksgebied bestaat uit een A-horizont, gevolgd door een ophogingslaag (of ophogingslagen) die varieert in dikte en het dikst is in het noorden van het terrein. Het ophogingspakket was maximaal 1,27 m dik en werd geregistreerd in werkput 9 (WP9PR1, Fig. 7). Hieronder werden soms nog resten van een oudere A-horizont of van een B-horizont aangetroffen. Deze bevonden zich op hun beurt op de C-horizont, die vaak een enigszins blauwe kleur had. Dit lijkt er op te wijzen dat de C-

Fig. 8: WP11PR1

² <http://dov.vlaanderen.be>

horizont zich bevindt in een permanent natte laag. Hoewel zich na enkele dagen een bodempje water bevond in de sleuven, was dit echter vermoedelijk eerder te wijten aan de weersomstandigheden en leek de vochtigheid van de bodem nog mee te vallen. Ook bij het couperen van de sporen werd er slechts weinig hinder van ondervonden.

Een profielput ter hoogte van één van de aanwezige bermen (WP7PR2, Fig. 7) toont een gelijkaardige bodemopbouw als die in de naastliggende sleuf, met bovendien onder het ophogingspakket nog een restant van de oude A-horizont. Deze werd blijkbaar niet volledig afgegraven ter hoogte van de berm, toen het volledige terrein opgehoogd werd. Op basis van deze vaststelling kon aangetoond worden dat de bermen nadien opgericht zijn bovenop het toenmalige niveau, en niet ingegraven werden in de bodem.

4.2 Beschrijving gekende waarden

4.2.1 Historische gegevens

Op de kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, opgenomen op initiatief van graaf de Ferraris (1771-1778), kan gezien worden dat het projectgebied gelegen is in landbouwgebied (Fig. 9). De Kallohoekstraat, de Eekhoornstraat en een deel van de Bellestraat zijn goed te herkennen.

Op de Atlas der Buurtwegen uit circa 1841 kan gezien worden dat er geen bebouwing is op de terreinen (Fig. 10). Wel loopt een weg over het terrein, die nu nog in het landschap te herkennen is als een ondiepe gracht.

Fig. 9: Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden (<http://www.ngi.be>)

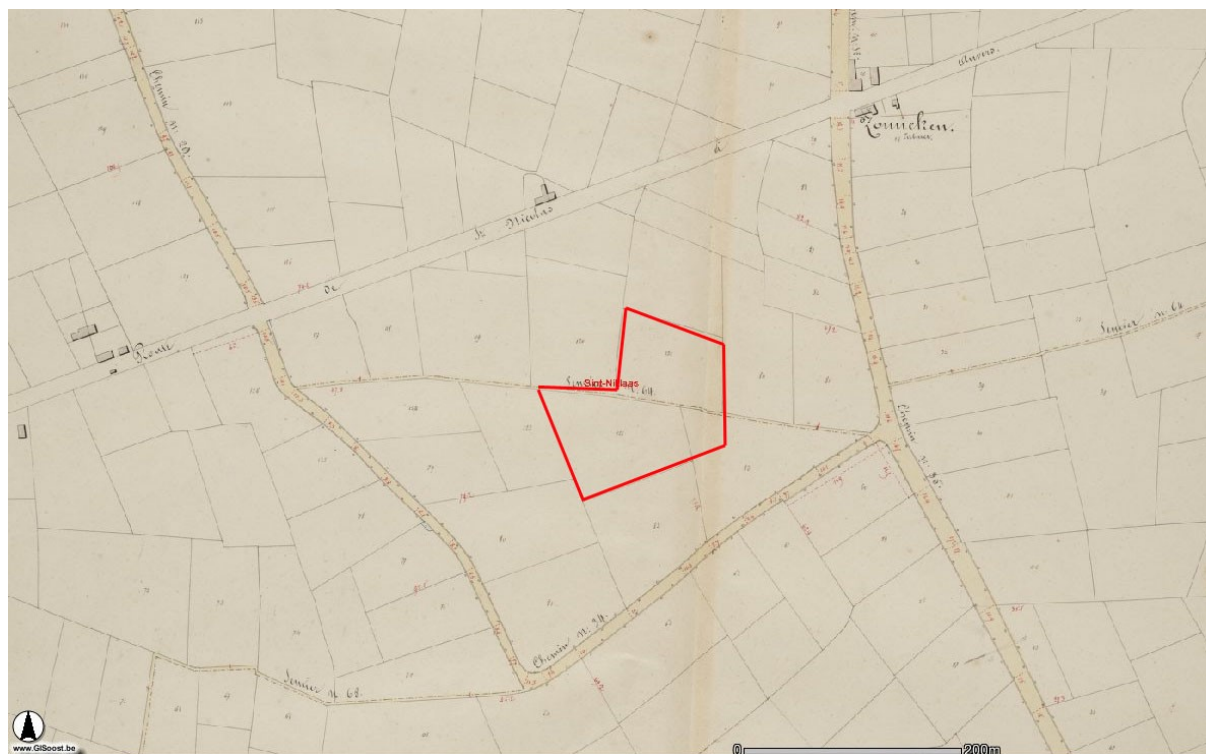

Fig. 10: Atlas der Buurtwegen (<http://www.gisoost.be/atlasbw/>)

4.2.2 Archeologische voorkennis

Vlakbij het projectgebied is volgens de Centrale Archeologische Inventaris (Fig. 11) één archeologische waarde aanwezig:

- CAI 32629: Sint-Niklaas – Heiwijk; een losse vondst van een bronzen fibula uit de 3de eeuw

Verder bevindt zich circa 2 km ten zuidwesten van het onderzoeksgebied de industriezone Europark-Zuid, waar diverse archeologische waarden gekend zijn, aan de hand van eerder archeologisch onderzoek:

- CAI 32623: Europark-Zuid, leverde een grafheuvel uit de bronstijd en bewoningssporen uit de midden-Romeinse tijd op. Tevens werd de aanwezigheid van bolle akkers uit de nieuwe tijd vastgesteld.³
- CAI 150879: Europark-Zuid (opgraving 2009), leverde bewoningssporen uit de ijzertijd en midden-Romeinse tijd op.⁴
- CAI 152867: Europark Zuid (opgraving 2010). Hier werd een Romeinse nederzetting met zes woonstalhuizen en enkele waterputten aangetroffen, evenals een vlakgraf uit de midden-Romeinse tijd.⁵

Op basis van deze gegevens blijken zich in de ruimere omgeving van het onderzoeksgebied diverse resten uit de ijzertijd en Romeinse tijd te bevinden. Het gaat daarbij zowel om resten van bewoning als van begraving.

³ Bourgeois *et al.* 1993, 7-10; Bourgeois *et al.* 1999; Van Roeyen 1992, 33-34

⁴ Van Vaerenbergh 2010

⁵ Baetens *et al.* 2011, 33

Het voorafgaandelijk bureauonderzoek lijkt bijgevolg te wijzen op een groot potentieel voor resten uit de metaaltijden en de Romeinse tijd, hoewel het aantreffen van resten uit andere periodes niet uit te sluiten is.

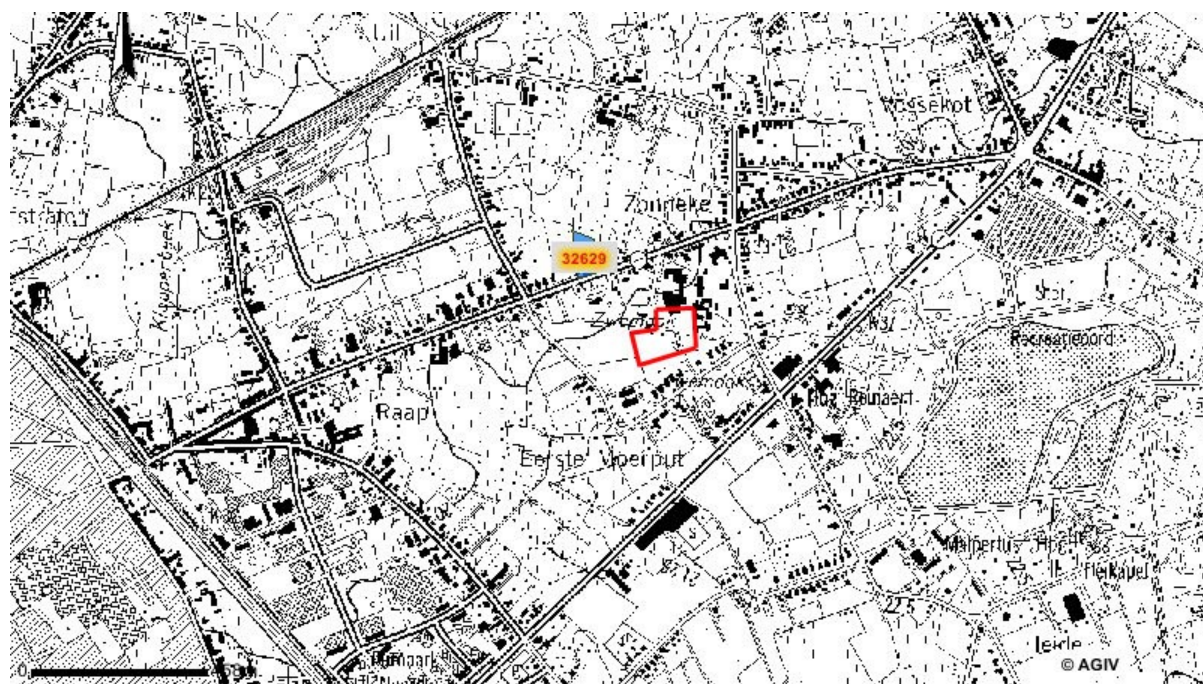

Fig. 11: Overzichtskaart CA1

5 Resultaten terreinonderzoek

5.1 Toegepaste methoden & technieken

De totale af te graven oppervlakte bedroeg minstens 12,5 % van het te prospecteren terrein, respectievelijk 10 % door middel van proefsleuven en 2,5 % door middel van kijkvensters en/of dwarsseuven. De bovengrond werd verwijderd tot op het archeologisch leesbare niveau, bepaald door de leidinggevende archeoloog.

Tijdens het onderzoek werd de methode van continue sleuven gebruikt:

- parallelle proefsleuven ononderbroken over het volledige terrein;
- de afstand tussen de proefsleuven bedroeg niet meer dan 15 m (van middenpunt tot middenpunt);
- de minimale breedte van een sleuf was één graafbak breed, in dit geval 2,4 m.

Alle sporen, werkputten en minstens één representatief bodemprofiel per werkput werden fotografisch vastgelegd. De profielen werden zo gekozen dat een overzicht verkregen werd van de bodemopbouw van het volledige onderzoeksgebied. Daarnaast werden alle hoofdmeetpunten, proefsleuven, vlakken, profielen, sporen en aanlegvondsten topografisch ingemeten.

Het projectgebied omvat een oppervlakte van circa 1,51 ha (15133 m²). Het onderzoek geeft volgende getallen als resultaat:

- Onderzoekbare zone: 10418 m²
  - Te onderzoeken zone door middel van proefsleuven = 10 % of 1042 m²
  - Te onderzoeken zone door middel van kijkvensters en dwarsseuven = 2,5 % of 260 m²
- Onderzochte oppervlakte: 2360 m²
  - Aantal aangelegde werkputten: 12 = 1789 m²
  - Aantal aangelegde kijkvensters: 3 = 571 m²
  - Aantal aangelegde proefputten: 1 = 4 m²

De niet te onderzoeken zone omvat een zone met bermen, bomen en parking. In het noorden bedraagt deze 2019 m² en in het zuidwesten bedraagt deze 2696 m². De zone in het zuidwesten zal niet verstoord worden in het kader van de geplande werkzaamheden.

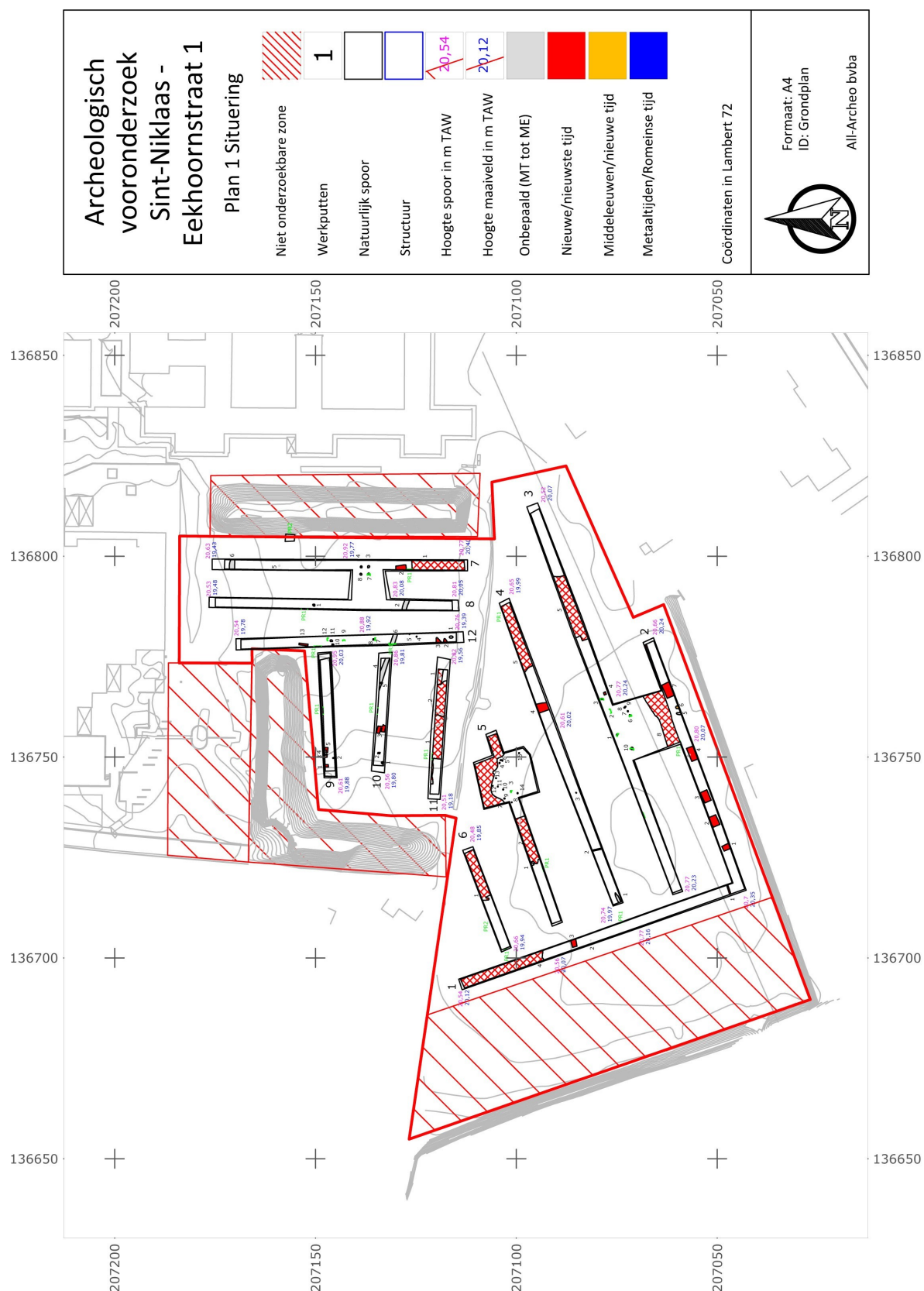

Fig. 12: Situeringsplan

5.2 Bespreking sporen

5.2.1 Zuidelijke deel (WP1-6)

De eerste twee werkputten bevatten nagenoeg uitsluitend verstoringen en kuilen met een donkere bruingele gevlekte vulling, die vermoedelijk te interpreteren zijn als extractiekuilen (Fig. 13). Ze zijn gemiddeld 1,7 m breed en de grootste is 3,5 m lang. Het bleek meteen ook dat op het zuidelijke deel van het terrein om de circa 5 m drainagebuizen aangelegd zijn met een noordoost-zuidwest oriëntatie (WP1S1), vermoedelijk ter verbetering van de bodem in het kader van eerdere bouwplannen. Meestal zijn deze echter aangelegd boven het archeologisch niveau.

Centraal in werkput 3 werden enkele zwarte tot donkergrijze gevlekte, ovale paalsporen aangetroffen met een diameter van circa 30 cm (Fig. 14). Hier werd een kijkvenster rond aangelegd, waarin nog meer gelijkaardige paalsporen aangetroffen werden (WP3 S1-3 en S6-10). Van de vijf sporen die van deze cluster gecoupeerd werden, bleek er slechts één natuurlijk. De andere zijn bewaard tot een diepte van circa 20 cm en hebben een komvormig profiel (Fig. 15). Er kan echter geen structuur herkend worden in de palencluster. Wel kan een lijn gezien worden in sporen 6-9, maar parallel hieraan werd geen tweede lijn teruggevonden. De cluster wordt in het zuiden en het oosten begrensd door een verstoring. De verstoring ten oosten van de paalsporen (WP3S5 en WP4S5) loopt over een groot deel van het terrein.

Fig. 13: Vlakfoto van WP2S3

Fig. 14: Vlakfoto van WP3S1

Fig. 15: Coupefoto van WP3S1

Vondstmateriaal uit WP3S1 omvat een wandfragment handgevormd aardewerk, micarijk, gemagerd met schervengruis en 6 mm dik, waardoor het spoor te dateren lijkt in de ijzertijd of Romeinse tijd.

Werkput 4 bevatte een ploegspoor, een recente greppel en voorgenoemde verstoring. Om de diepte en opbouw van deze verstoring te onderzoeken, werd een profiel aangelegd in deze zone. Deze toonde aan dat de verstoring 1 m diep is en opgebouwd is uit twee lagen. Het bovenste pakket is donker bruingroen gevlekt en het onderste pakket is donker grijsbruin gevlekt. Wanneer de ligging van deze verstoringen bekeken wordt op de Atlas der Buurtwegen, is te zien dat zich hier een perceelsgrens bevond. Het vermoeden bestaat dan ook dat deze gracht in het verleden opgevuld werd en zo de verstoring vormt. Ook werd er een klein geïsoleerd paalspoor (WP4S3) gevonden in deze werkput, dat lijkt op de paalsporen in het kijkvenster van werkput 3.

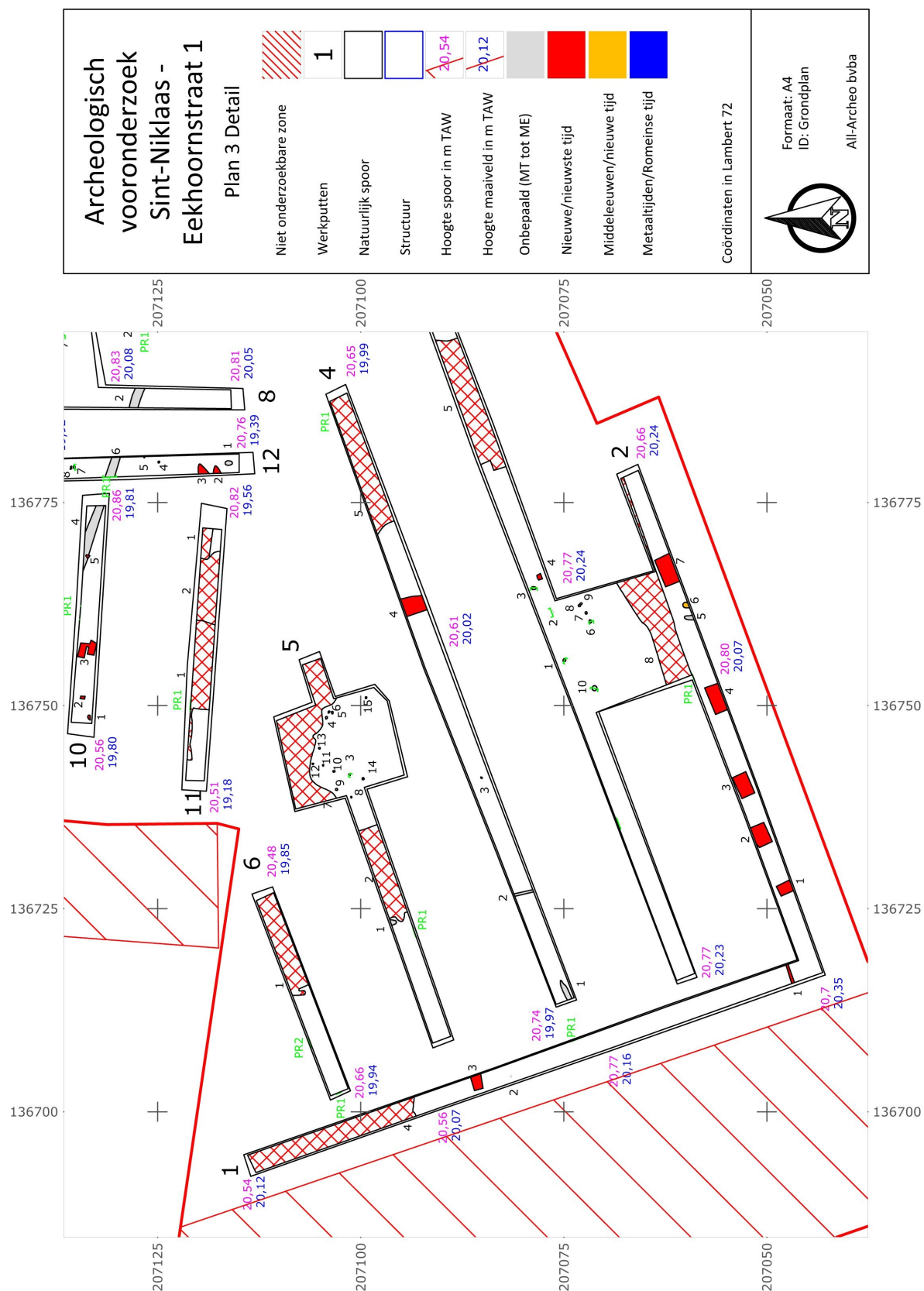

Fig. 16: Detail zuidelijke zone

Centraal in werkput 5 bevindt zich een verstoring, die doorloopt in werkput 6 en daar het enige aanwezige spoor is. Grenzend aan deze verstoring werden enkele paalsporen aangetroffen met een donkere zwartgrijze vulling en een ronde tot afgerond rechthoekige vorm in het vlak (Fig. 19). Ook hier werd een kijkvenster aangelegd, wat opnieuw meer van deze paalsporen opleverde (WP5S3-6 en S8-15). Ook hier kon echter evenmin een structuur in herkend worden. Er werd één spoor van gecoupeerd, WP5S3. Dit vertoont een komvormig profiel en is bewaard tot circa 10 cm diepte (Fig. 20). Vondstmateriaal uit WP5S14 omvat een wandfragment handgevormd aardewerk, 9 mm dik, waardoor het spoor te dateren lijkt in de metaaltijden tot Romeinse tijd.

Fig. 17: WP3S10

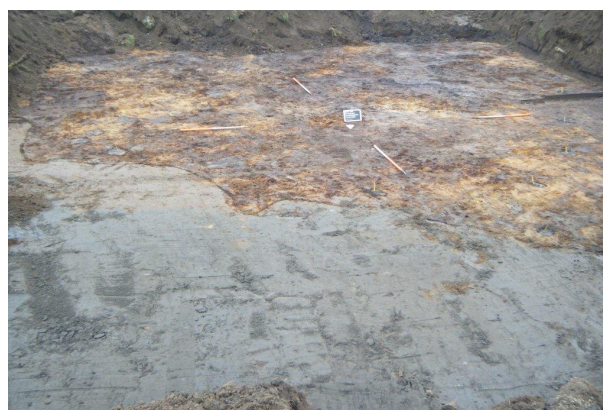

Fig. 18: Kijkvenster werkput 5

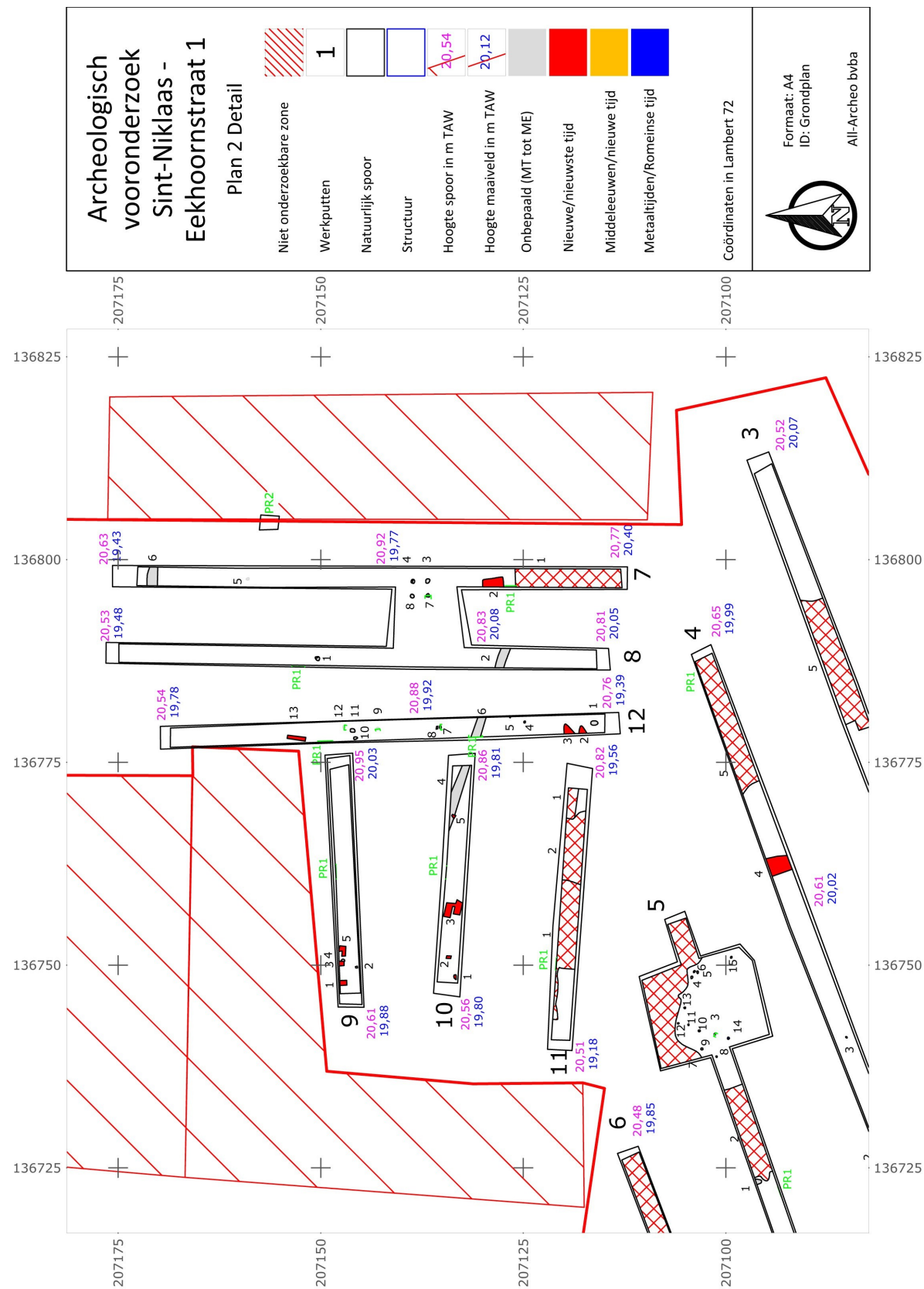

Fig. 19: Vlakfoto van WP5S3

Fig. 20: Coupefoto van WP5S3

In het oosten wordt deze cluster bovendien oversneden door een verstoring (WP5S7), die lijkt aan te sluiten bij WP4S5 en verder naar het noorden toe gevolgd kan worden in WP11. De kans is groot dat een aantal paalsporen verdwenen zijn omwille van de verstoring. Hierdoor lijkt een groot deel van het midden van het terrein verstoord en is de cluster paalsporen in WP5 duidelijk verstoord. Machinaal werd een sondering gedaan naar de diepte van de verstoring. Deze bleek 10 tot 20 cm diep te zijn, waardoor sporen die nog dieper bewaard zouden zijn, potentieel nog bewaard zijn.

5.2.2 Noordelijke deel (WP7-12)

De drie sleuven (WP7, 8 en 12) die noord-zuid georiënteerd langs de noordoostelijke rand van het terrein liggen, bevatten weinig sporen. Het zuiden is verstoord, mogelijk opnieuw door dezelfde verstoring die reeds in het zuidelijke deel besproken werd.

Ongeveer centraal in werkput 7 bevinden zich twee paalsporen (WP7S3-4). Deze zijn groter dan de hiervoor besproken paalsporen (circa 60 cm) en één ervan heeft met zekerheid een kern. Verder is het uitzicht wel hetzelfde. Een kijkvenster bracht aan het licht dat het gaat om een spijker, dit is een opslagplaats voor bijvoorbeeld graan. De afmetingen bedragen circa 1,90 bij 1,80 m (WP7S3-4 en S7-8) (Fig. 23).

Fig. 22: Vlakfoto van WP8S2

Van een paalspoor van deze spijker, WP7S7, werd een coupe gemaakt. Hieruit blijkt het spoor tot circa 24 cm diep bewaard en eerder recht van profiel (Fig. 24). Er bevinden zich geen andere gerelateerde sporen in de onmiddellijke omgeving, behalve een greppel, die wegens de verstoring niet is teruggevonden in WP7, maar wel in het zuidelijke deel van WP8 en WP12 en het oostelijke van WP10. De greppel is circa 1 m breed, bewaard tot een diepte van circa 40 cm en heeft een U-vormig profiel, waarbij de linkerkant enigszins uitwaaiert. De vulling is grijs gevlekt en de greppel heeft een noordwest-zuidoost oriëntatie (Fig. 22).

Fig. 23: De spijker (WP7S3-4 en S7-8)

Fig. 24: Coupefoto van WP7S7

In WP10 werden nog enkele paalsporen aangetroffen met een ronde tot ovale vorm en een donkere grijsbruine gevlekte vulling. Een coupe op WP12S7 geeft aan dat het spoor nog slechts 5 cm diep bewaard is. De bewaringstoestand van deze sporen lijkt in deze werkput vrij sterk aangetast, waardoor enkel het onderste deel van de sporen bewaard lijkt.

In het noordoostelijke deel van het terrein werden nog drie oost-west georiënteerde sleuven aangelegd (WP9-11). Dit deel van het terrein was opgehoogd en werd dus dieper uitgegraven, tot 1,5 m onder het maaiveld. Hier werden opnieuw vooral recente kuilen met een homogene donkergrijze vulling aangetroffen, evenals de eerder vermelde greppel. Tot slot werden aan het begin van werkput 9 nog twee paalsporen aangetroffen. Het gaat om WP9S2, dat vierkant van

vorm is en een donkere zwartgrijze gevlekte vulling heeft en WP9S4, een rond spoor met een donkerzwarte gevlekte vulling. Vermoedelijk is WP9S4 echter natuurlijk.

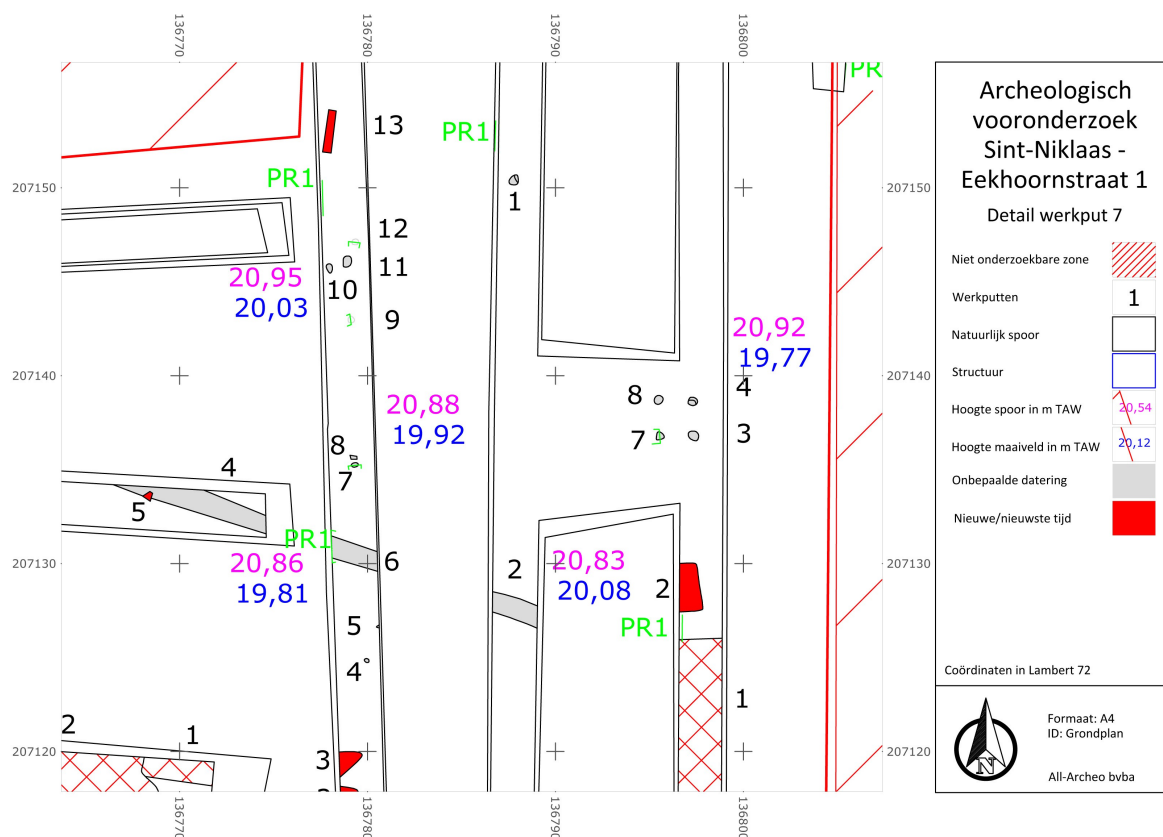

Fig. 25: Detailplan kijkvenster werkput 7 met spijker en greppel ten zuidwesten ervan

5.3 Afgebakende sporencusters

Op basis van de resultaten van het terreinonderzoek kan echter wel sporencusters afgebakend worden. Op drie plaatsen binnen het onderzoeksgebied werden immers paalsporen aangetroffen die mogelijk te dateren zijn in de metaaltijden of de Romeinse periode. Het gaat om een palencluster in het kijkvenster tussen werkputten 2 en 3, een cluster in het kijkvenster ter hoogte van werkput 5 en een spijker in het kijkvenster tussen werkputten 7 en 8, mogelijk afgebakend door een greppel ten zuidwesten ervan, die vastgesteld werd in de werkputten 8, 10 en 12. Mogelijk gaat het om de rand van een erf, dat zich in noordoostelijke richting uitstrekt. De overige sporen lijken in hoofdzaak te dateren in de nieuwe en nieuwste tijd en omvatten voornamelijk kuilen en verstoringen.

5.4 Besluit

Centraal in het zuidelijke deel van het terrein werden twee clusters met zwarte tot donkergrijze gevlekte paalsporen aangetroffen. Er konden geen structuren in herkend worden en deze clusters worden omgeven door verstoorde zones. In het noordoosten van het terrein werd een spijker aangetroffen met gelijkaardige, maar iets grotere paalsporen. Net ten zuidwesten hiervan loopt een greppel, die mogelijk een erf afbakende. Op basis van de resultaten werd een sporencuster afgebakend. Andere gerelateerde sporen werden echter niet gevonden. Het noordwesten van het terrein bleek sterk opgehoogd. Hier werden nauwelijks relevante sporen aangetroffen.

6 Waardering

6.1 Paalsporen uit de metaaltijden of Romeinse tijd

De aangetroffen sporen lijken te dateren in de metaaltijden of de Romeinse tijd, op basis van de schaarse vondst van handgevormd aardewerk. Dit vormt echter slechts een indicatie. Er werd immers te weinig vondstmateriaal aangetroffen om met zekerheid de sporen in deze periode te plaatsen. De meeste van deze sporen bestaan uit paalsporen. Het gaat om een palencluster in het kijkvenster tussen werkputten 2 en 3, een cluster in het kijkvenster ter hoogte van werkput 5 en een spijker in het kijkvenster tussen werkputten 7 en 8, mogelijk afgebakend door een greppel ten zuidwesten ervan, die vastgesteld werd in de werkputten 8, 10 en 12.

Beleving

Belevingswaarde in functie van schoonheid en herinneringswaarde is niet van toepassing.

Fysieke kwaliteit

- Gaafheid
  - Vooral het centrale deel van het terrein lijkt sterk verstoord. De aanwezige palenclusters worden telkens omgeven door verstoringen.
  - De onderzochte bodemprofielen in het zuidelijke deel van het terrein lijken wel te wijzen op een goede bewaringstoestand van het bodemarchief. Daarop wijst onder meer de aanwezigheid van resten van een podzol.
  - Wanneer de topografie van het archeologisch niveau bekeken wordt, op basis van de geregistreerde hoogtes TAW, lijken zich op het terrein geen sterke afgravingen plaatsgevonden te hebben. De eerdere bodemingrepen lijken in hoofdzaak te bestaan uit ophogingen van het terrein, vermoedelijk in het kader van de natte eigenschappen van de bodem.
  - Een profielput ter hoogte van één van de aanwezige bermen toont een gelijkaardige bodemopbouw als de naastliggende sleuf. Op basis van deze vaststelling kon aangetoond worden dat de bermen nadien opgericht zijn bovenop het toenmalige niveau, en niet ingegraven werden in de bodem.

Inhoudelijke kwaliteit

De aangetroffen paalsporen betreffen twee clusters in werkputten 2/3 en 5 waar geen structuur in herkend kan worden. Deze clusters zijn omringd door verstoringen en waarschijnlijk zelfs verstoord. Hun inhoudelijke kwaliteit is dus enigszins beperkt. Verder werd in het noordoosten nog een spijker aangetroffen. Deze bevindt zich aan de rand van het terrein en wordt vermoedelijk ten zuidwesten ervan geflankeerd door een greppel. Mogelijk behoren deze sporen tot een erf dat zich meer naar het noordoosten uitstrekt. De aanwijzingen voor een erf betekenen ook dat de kans groot is dat zich in de nabije omgeving van het terrein of binnen het terrein zelf, resten van bewoning bevinden. Dit levert belangrijke informatiewaarde op voor de archeologische kennis en inschatting van het terrein en zijn onmiddellijke omgeving.

De datering in de metaaltijden of de Romeinse tijd is gebeurd op basis van de schaarse vondst van handgevormd aardewerk. Dit vormt echter slechts een indicatie. Er werd immers te weinig vondstmateriaal aangetroffen om met zekerheid de sporen in deze periode te plaatsen. De datering sluit echter wel aan bij andere vondsten in de omgeving, zoals in Sint-Niklaas – Heiwijk, waar een fibula uit de Romeinse tijd, meer bepaald de 3de eeuw aangetroffen werd (CAI 32629). Ook in de ruimere omgeving van het onderzoeksgebied blijken zich diverse resten uit de ijzertijd en Romeinse tijd te bevinden (zie archeologische voorkennis). Het gaat daarbij zowel om resten van bewoning als van begraving.

6.2 Overige sporen op het terrein

De overige aangetroffen sporen lijken grotendeels te dateren in de nieuwe en nieuwste tijd en omvatten in hoofdzaak extractiekuilen en verstoringen.

Beleving

Belevingswaarde in functie van schoonheid en herinneringswaarde is niet van toepassing.

Fysieke kwaliteit

– Gaafheid

- Vooral het centrale deel van het terrein lijkt sterk verstoord. De aanwezige palenclusters worden telkens omgeven door verstoringen.
- De onderzochte bodemprofielen in het zuidelijke deel van het terrein lijken wel te wijzen op een goede bewaringstoestand van het bodemarchief. Daarop wijst onder meer de aanwezigheid van resten van een podzol.
- Wanneer de topografie van het archeologisch niveau bekeken wordt, op basis van de geregistreerde hoogtes TAW, lijken zich op het terrein geen sterke afgravingen plaatsgevonden te hebben. De eerdere bodemingrepen lijken in hoofdzaak te bestaan uit ophogingen van het terrein, vermoedelijk in het kader van de natte eigenschappen van de bodem.
- Een profielput ter hoogte van één van de aanwezige bermen toont een gelijkaardige bodemopbouw als de naastliggende sleuf. Op basis van deze vaststelling kon aangetoond worden dat de bermen nadien opgericht zijn bovenop het toenmalige niveau, en niet ingegraven werden in de bodem.

Inhoudelijke kwaliteit

De aanwezigheid van de recente sporen heeft geen inhoudelijke kwaliteit en is voor het overige dus niet relevant op archeologisch vlak.

7 Analyse van de geplande situatie: effecten

Door middel van een analyse van de geplande situatie wordt onderzocht op welke wijze en in welke mate de effecten, zijnde de geplande ingreep in de bodem, de aanwezige archeologische waarden zal beïnvloeden. Dit maakt mogelijk om voor de verschillende effecten, adviezen op te stellen.

Fysieke aantasting van archeologische waarden

De geplande werkzaamheden noodzaken een aantal bodemingrepen die tot op zekere diepte het bodemarchief volledig zullen vergraven.

Aantasting ensemblewaarde van archeologische waarden

De ensemblewaarde van de archeologische waarden is beperkt bewaard, gezien de vele verstoringen. De geplande bodemingreep zal de ensemblewaarde wel verder aantasten.

Degradatie van archeologische waarden

De aanwezigheid van diverse verstoringen heeft reeds een impact gehad op de bewaringstoestand van de archeologische waarden. Toch blijkt deze verstoring niet geheel vlakdekkend aanwezig te zijn, waardoor er nog plaatsen zijn waar het bodemarchief slechts beperkt geroerd is en het archeologische bodemarchief nog leesbaar is. De geplande ingreep zal zorgen voor een verdere degradatie van de aanwezige archeologische waarden.

Deformatie van archeologische waarden

Als gevolg van de druk uitgeoefend door de in te planten gebouwen, zal ook een deel van de onderliggende bodem die niet onmiddellijk fysiek aangetast is, gecompacteerd worden. Ook de zware werfmachines zullen de bodem enigszins verstoren in de zones die niet onmiddellijk fysiek worden aangetast.

8 Aanbevelingen

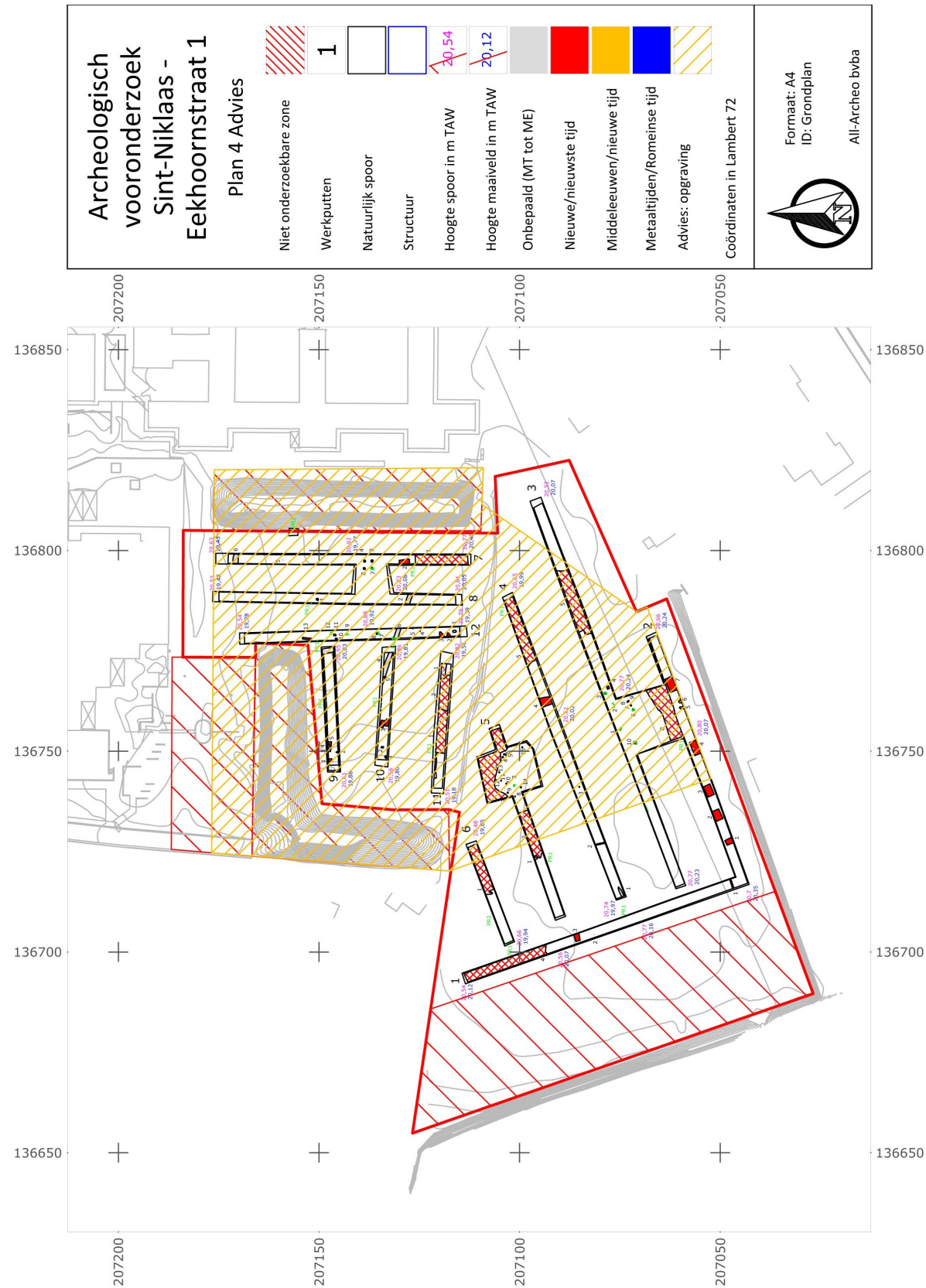
8.1 Adviezen

De afgebakende zone met paalsporen, een spijker en een greppel, die wijzen op de aanwezigheid van een erf, worden op basis van schaars vondstmateriaal voorzichtig in de metaaltijden of de Romeinse periode gedateerd. De vondst betekent een belangrijke bron van informatie met betrekking tot de archeologische resten op het terrein, maar ook in de onmiddellijke omgeving van het terrein, aangezien hierover tot voor het onderzoek nog maar weinig geweten was.

Er zijn bijgevolg duidelijk archeologisch relevante resten aanwezig op het terrein, maar tevens werden heel wat verstoringen vastgesteld en kan de vraag gesteld worden of een verder onderzoek van het terrein, aan de hand van een opgraving, meer informatie zal opleveren en of de relatie tussen de verschillende resten nog duidelijk is.

In overleg met Onroerend Erfgoed en de ADW, werd beslist dat de aangetroffen resten voldoende aanleiding zijn voor het uitvoeren van een verder onderzoek, met name een opgraving. Daarbij zijn vooral vraagstellingen naar de intactheid van de archeologische resten en in welke mate de proefsleuven de archeologische realiteit weerspiegelen zoals die te voorschijn komt bij een uitgebreider onderzoek, naast de gebruikelijke vraagstellingen in het kader van archeologische onderzoeken. Eventueel kunnen op basis hiervan zelfs methodologische aanbevelingen gemaakt worden.

Er werd een op te graven zone van 9713 m² afgebakend. Aan de zijkanten zal echter niet overal een onderzoek tot op de grens mogelijk zijn, waardoor geschat wordt dat een areaal van 8500 m² op te graven zal zijn.

9 Bibliografie

9.1 Publicaties

Baetens, I., *et al.* 2011: *Jaarverslag Archeologische Dienst Waasland. Resultaatsverbintenis tussen de projectvereniging ADW en het Agentschap Ruimte en Erfgoed*, 33.

Bourgeois, J., *et al.* 1993, Noodonderzoek naar grafheuvels uit de bronstijd in de provincie Oost- en West-Vlaanderen in 1991-1992, *Lunula* 1, 7-10.

Bourgeois, J., *et al.* 1999, Cirkels in het land. Een inventaris van cirkelvormige structuren in de provincies Oost- en West-Vlaanderen. III. *Archeologische Inventaris Vlaanderen. Buitengewone reeks* 7.

Van Roeyen, J.P., 1992: Sint-Niklaas - Europark-Zuid, *Jaarverslag 1992 Archeologische Dienst Waasland*, 33-34.

Van Vaerenbergh, J., 2010: Register van terreinwerkzaamheden 2009, *onuitgegeven rapport*.

9.2 Websites

Agentschap voor geografische informatie Vlaanderen (2012)
<http://geo-vlaanderen.agiv.be/>

Centraal Archeologische Inventaris (2012)
<http://cai.erfgoed.net/cai/index.php>

Databank ondergrond Vlaanderen (2012)
<http://dov.vlaanderen.be>

GIS Oost-Vlaanderen, Geografisch informatiesysteem – Provincie Oost-Vlaanderen (2012)
<http://www.gisoost.be/atlasbw/>

Nationaal geografisch instituut (2012)
<http://www.ngi.be>

Onderzoeksbalans Onroerend Erfgoed Vlaanderen (2012)
Vlaams instituut voor het Onroerend Erfgoed (VIOE)
<http://www.onderzoeksbalans.be>

10 Bijlagen

10.1 Lijst van afkortingen

CAI	Centrale Archeologische Inventaris
TAW	Tweede Algemene Waterpassing
DHM	Digitaal hoogtemodel

10.2 Glossarium

Ex situ	Tegenovergestelde van in situ.
Hydrografie	Beschrijving van de fysische eigenschappen van waterlichamen en het aangrenzende land.
In situ	Term gebruikt voor de aanduiding van archeologische resten die in dezelfde toestand worden teruggevonden als ze in het verleden door de mens zijn achtergelaten.
Off-site	Sporen die niet onmiddellijk aan een site kunnen toegewezen worden.
Onderzoeksgebied	Deel van het plangebied dat onderworpen is aan een archeologisch (voor)onderzoek.
Plangebied	Het terrein waarop een bodemverstorende activiteit wordt gepland of uitgevoerd.
Spijker	Bijgebouw dat dienst doet als opslagplaats.

10.3 Archeologische periodes

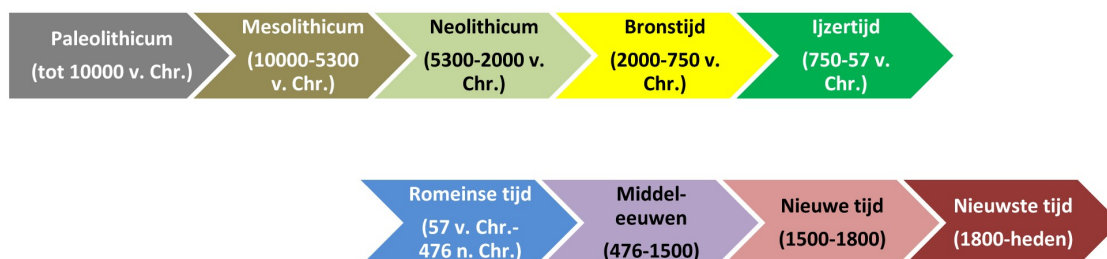
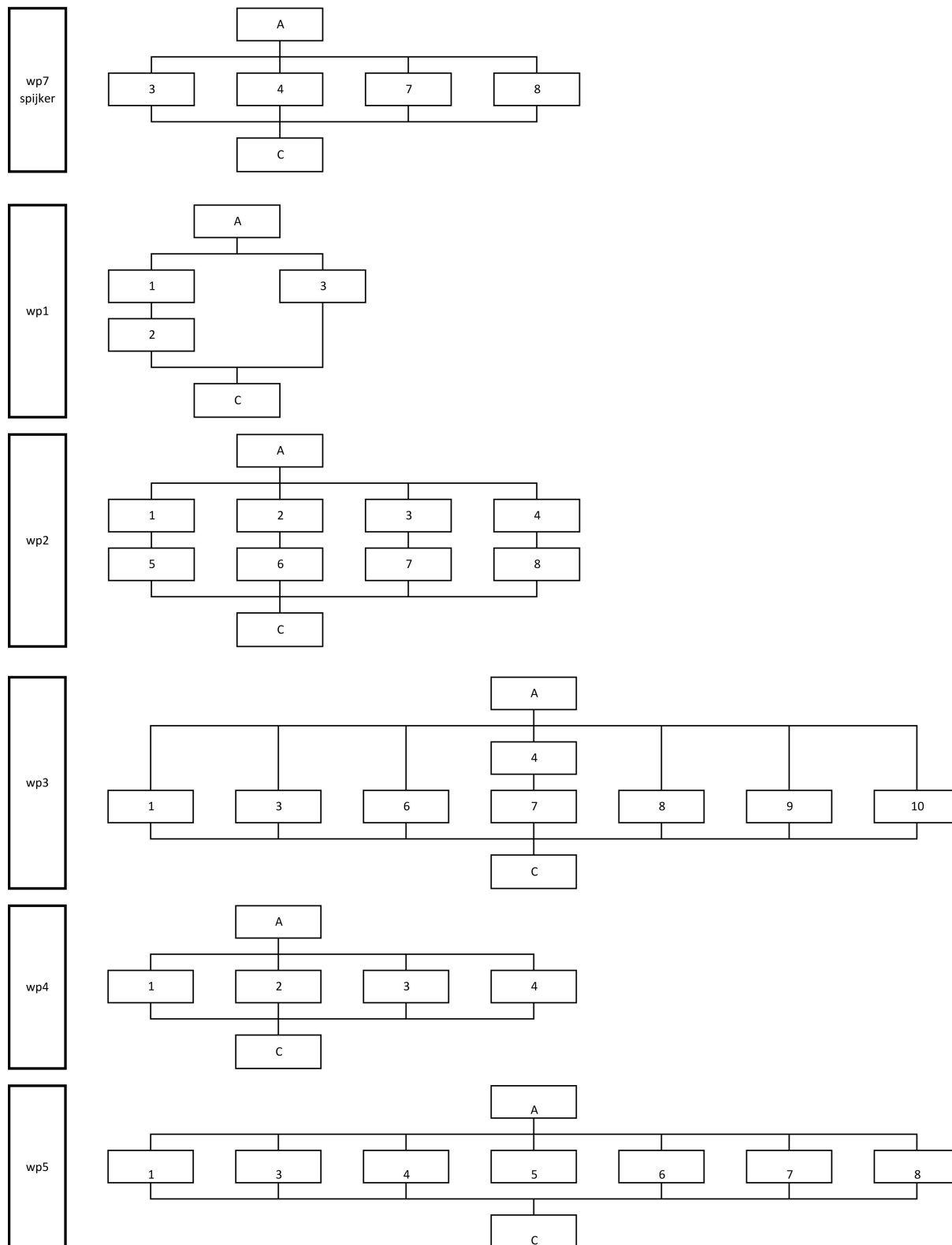
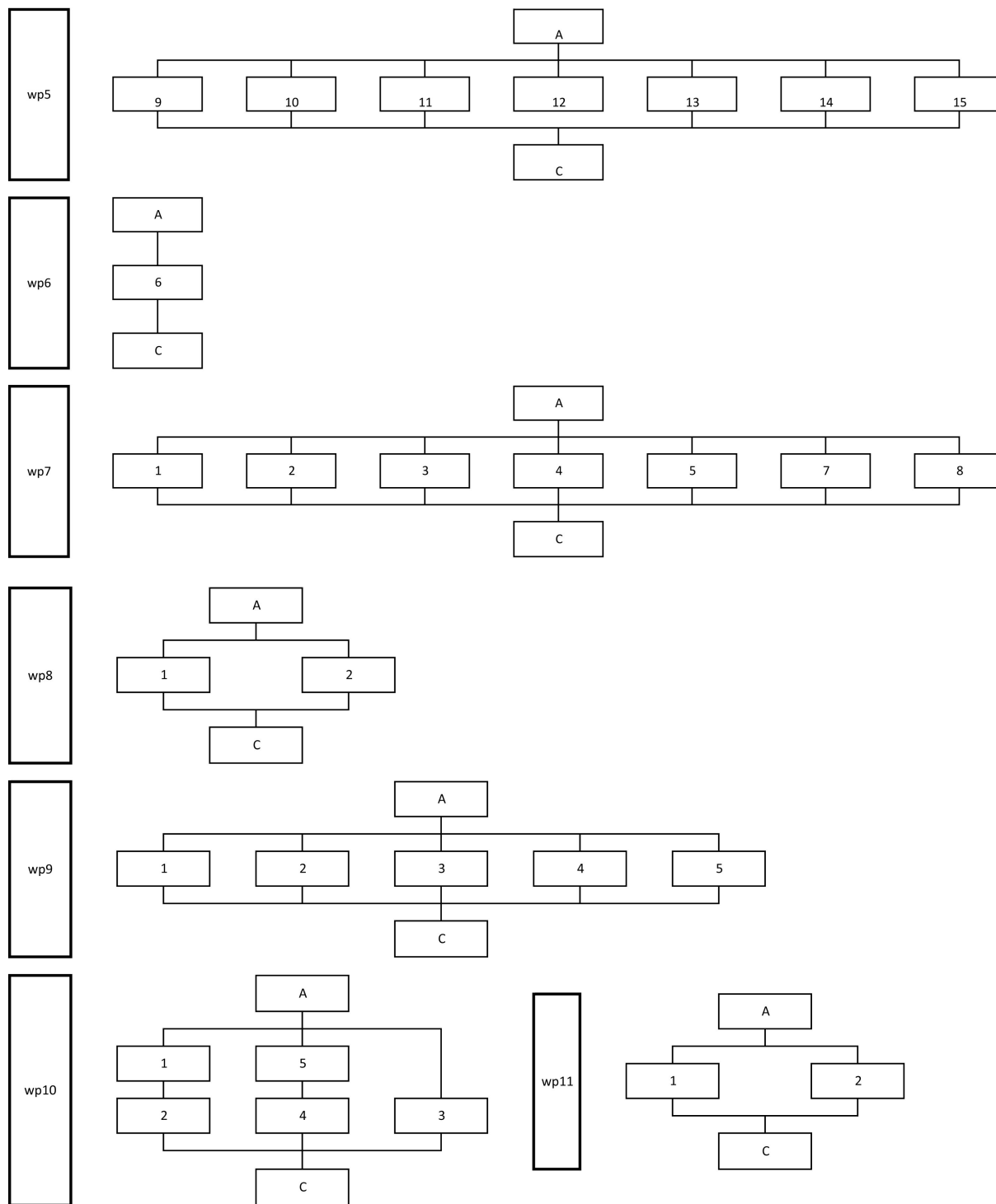

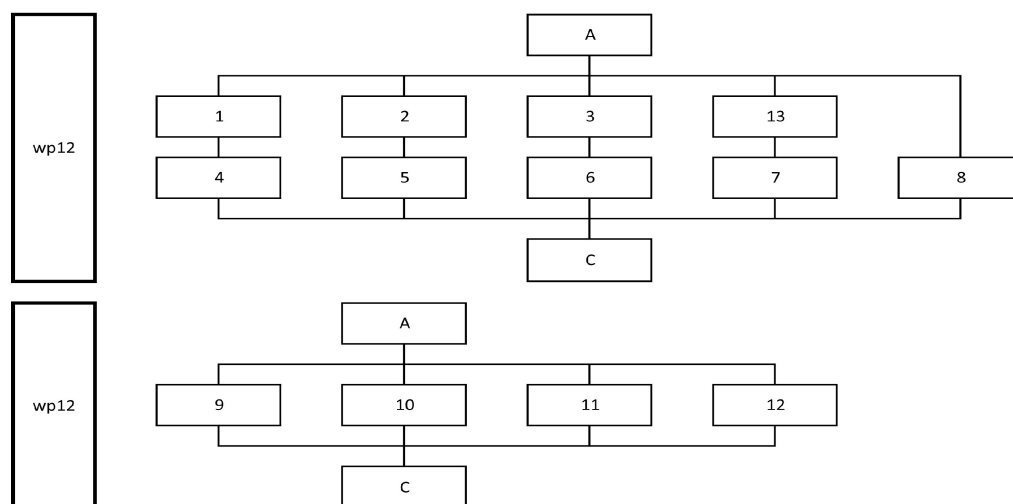
Fig. 27: Archeologische periodes

10.4 Harrismatrix

10.5 Plannen en tekeningen

Plan 1: Situering

Plan 2: Detail

Plan 3: Detail

Plan 4: Advies

Tekening 1: Profieltekeningen

Tekening 2: Coupetekeningen

10.6 Sporenlijst

Werkput	Spoor	Kleur			Homogeen/ heterogeen	Vorm	Aflijning	Interpretatie
		Donker/ licht	Hoofdkleur	Bijkleur				
1	1	donker	grijs		gevekt	rechthoekig	duidelijk	drainagebuis
1	2	donker	zwart		gevekt	ovaal	onduidelijk	paalspoor/natuurlijk
1	3	donker	bruin	wit	gevekt	rechthoekig	duidelijk	kuil/verstoring
1	4	licht	bruin	grijs	gevekt	onregelmatig	duidelijk	verstoring
2	1	donker	bruin		gevekt	rechthoekig	duidelijk	kuil
2	2	donker	bruin		gevekt	rechthoekig	duidelijk	kuil
2	3	donker	bruin	geel	gevekt	rechthoekig	duidelijk	kuil
2	4	donker	bruin	geel	gevekt	rechthoekig	duidelijk	kuil
2	5	donker	zwart	bruin	gevekt	onregelmatig	duidelijk	kuil
2	6	donker	zwart	bruin	gevekt	onregelmatig	duidelijk	kuil
2	7	donker	geel	bruin	gevekt	rechthoekig	duidelijk	
2	8	donker	bruin		gevekt	onregelmatig	duidelijk	greppel
3	1	donker	zwart		gevekt	ovaal	duidelijk	paalspoor
3	2	donker	grijs		gevekt	ovaal	duidelijk	paalspoor
3	3	donker	grijs		gevekt	ovaal	duidelijk	paalspoor
3	4	donker	bruin		gevekt	rechthoekig	duidelijk	paalspoor
3	5	donker	bruin		gevekt	onregelmatig	duidelijk	verstoring

Werkput	Spoor	Kleur			Homogeen/ heterogeen	Vorm	Aflijning	Interpretatie
		Donker/ licht	Hoofdkleur	Bijkleur				
3	6	donker	grijs		gevekt	ovaal	onduidelijk	paalspoor
3	7	donker	grijs		gevekt	ovaal	onduidelijk	paalspoor
3	8	donker	grijs		gevekt	ovaal	onduidelijk	paalspoor
3	9	donker	grijs		gevekt	ovaal	onduidelijk	paalspoor
3	10	donker	zwart		gevekt	rond	duidelijk	paalspoor
4	1	donker	grijs	geel	gevekt	onregelmatig	duidelijk	greppel
4	2	donker	grijs		gevekt	rechthoekig	duidelijk	greppel
4	3	donker	grijs		gevekt	ovaal	duidelijk	paalspoor
4	4	donker	bruin	geel	gevekt	rechthoekig	duidelijk	verstoring/gra cht
4	5	donker	bruin	groen	gevekt	onregelmatig	duidelijk	verstoring
5	1	licht	grijs		gevekt	onregelmatig	duidelijk	paalspoor/kuil
5	2	donker	grijs	bruin	gevekt	onregelmatig	duidelijk	verstoring
5	3	donker	zwart	bruin	gevekt	rond	duidelijk	paalspoor
5	4	donker	grijs	bruin	gevekt	ovaal	duidelijk	paalspoor
5	5	donker	grijs	bruin	gevekt	rond	duidelijk	paalspoor
5	6	donker	grijs	bruin	gevekt	rond	duidelijk	paalspoor
5	7	donker	grijs	bruin	gevekt	onregelmatig	duidelijk	verstoring
5	8	donker	zwart		homogeen	rechthoekig	duidelijk	paalspoor
5	9	donker	zwart		homogeen	rechthoekig	duidelijk	paalspoor
5	10	donker	zwart		homogeen	rechthoekig	duidelijk	paalspoor
5	11	donker	zwart		homogeen	rechthoekig	duidelijk	paalspoor
5	12	donker	zwart		homogeen	rechthoekig	duidelijk	paalspoor
5	13	donker	zwart		homogeen	rechthoekig	duidelijk	paalspoor
5	14	donker	zwart		homogeen	rechthoekig	duidelijk	paalspoor
5	15	donker	zwart		homogeen	rechthoekig	duidelijk	paalspoor
6	1	donker	grijs	groen	gevekt	onregelmatig	duidelijk	verstoring
7	1	donker	bruin	geel	gevekt	onregelmatig	duidelijk	verstoring
7	2	donker	bruin	geel	gevekt	rechthoekig	duidelijk	kuil
7	3	donker	grijs		gevekt	rond	duidelijk	paalspoor
7	4	donker	bruin	grijs	gevekt	rond	duidelijk	paalspoor
7	5	donker	grijs		gevekt	ovaal	duidelijk	paalspoor/nat uurlijk
7	6	donker	grijs		homogeen	onregelmatig	duidelijk	kuil
7	7	donker	bruin	grijs	gevekt	rond	duidelijk	paalspoor
7	8	donker	bruin	grijs	gevekt	rond	duidelijk	paalspoor
8	1	donker	bruin	grijs	gevekt	rond	duidelijk	paalspoor
8	2	donker	grijs	geel	gevekt	onregelmatig	duidelijk	greppel
9	1	donker	grijs		homogeen	rechthoekig	duidelijk	kuil
9	2	donker	zwart	grijs	gevekt	vierkant	duidelijk	paalspoor/nat uurlijk
9	3	donker	grijs		homogeen	rechthoekig	duidelijk	kuil
9	4	donker	zwart		gevekt	ovaal	duidelijk	paalspoor/nat uurlijk
9	5	donker	grijs		homogeen	rechthoekig	duidelijk	kuil
10	1	donker	grijs	zw	gevekt	onregelmatig	duidelijk	kuil
10	2	licht	grijs		homogeen	rechthoekig	duidelijk	kuil

Werkput	Spoor	Kleur			Homogeen/ heterogeen	Vorm	Aflijning	Interpretatie
		Donker/ licht	Hoofdkleur	Bijkleur				
10	3	licht	grijs		homogeen	onregelmatig	duidelijk	kuil
10	4	donker	bruin	geel	gevekt	onregelmatig	duidelijk	gracht
10	5	licht	grijs		homogeen	onregelmatig	duidelijk	kuil
11	1	donker	bruin	grijs	gevekt	rond	duidelijk	paalspoor
11	2	donker	bruin	grijs	gevekt	rond	duidelijk	paalspoor
12	1	donker	grijs	bruin	gevekt	rechthoekig	duidelijk	kuil
12	2	donker	grijs	bruin	homogeen	onregelmatig	duidelijk	kuil
12	3	donker	grijs	bruin	homogeen	onregelmatig	duidelijk	kuil
12	4	donker	grijs	bruin	gevekt	ovaal	duidelijk	paalspoor
12	5	donker	grijs	bruin	gevekt	ovaal	duidelijk	paalspoor
12	6	donker	grijs	bruin	gevekt	onregelmatig	duidelijk	greppel
12	7	donker	grijs	bruin	gevekt	ovaal	duidelijk	paalspoor
12	8	donker	grijs	bruin	gevekt	rechthoekig	duidelijk	paalspoor
12	9	donker	grijs	bruin	gevekt	rond	duidelijk	natuurlijk
12	10	donker	grijs	bruin	gevekt	ovaal	duidelijk	kuil/paalspoor
12	11	donker	grijs	bruin	gevekt	ovaal	duidelijk	kuil/paalspoor
12	12	donker	grijs	bruin	gevekt	ovaal	duidelijk	natuurlijk
12	13	licht	grijs		homogeen	langwerpig	duidelijk	kuil

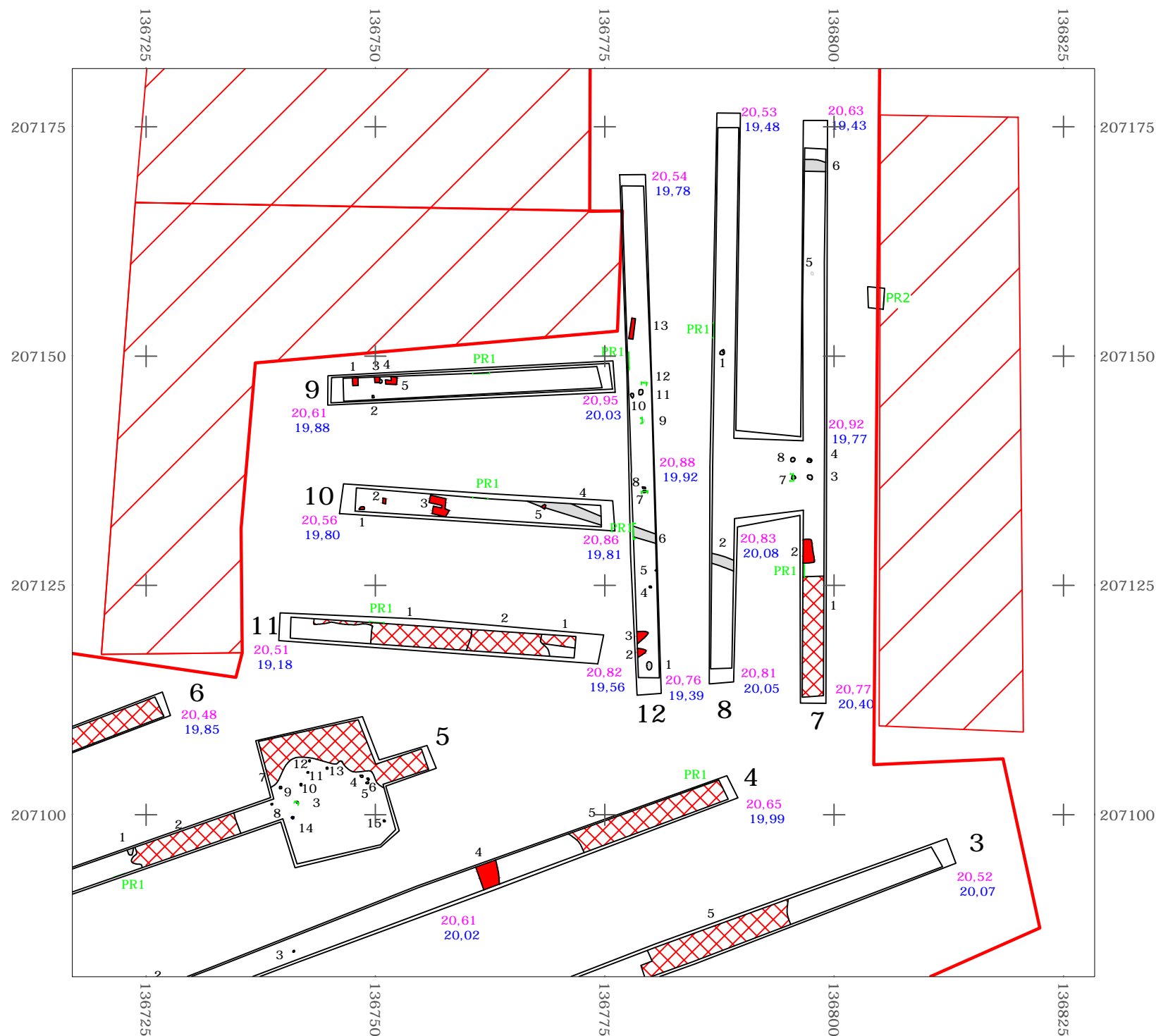
10.7 Inventaris vondsten

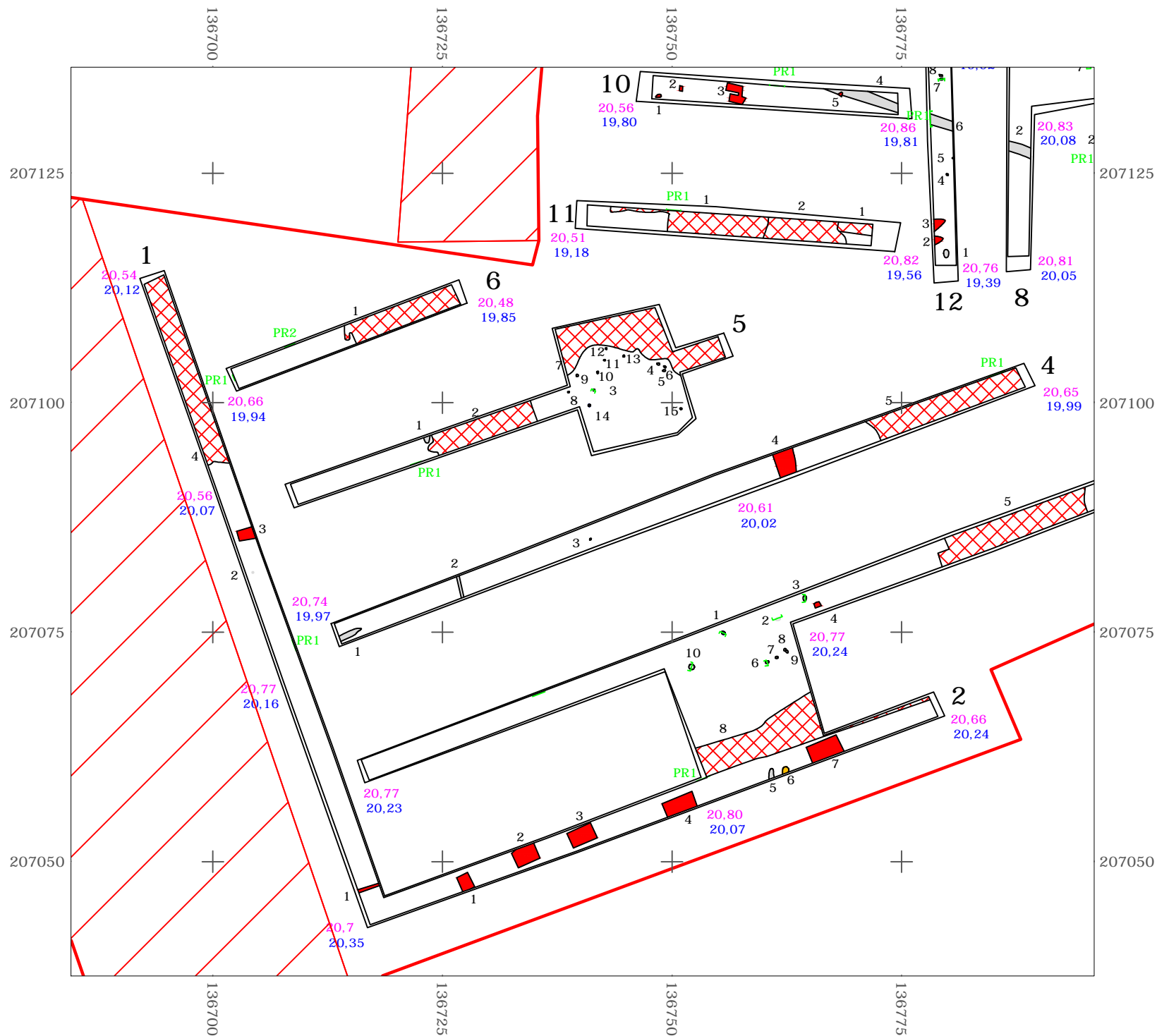
Vondstnr.	Locatie		Inzamelingswijze	Aardewerk		
	Werkput	Spoor		Vaatwerk	Bouwmateriaal	Andere
V001	2	6	vlak	1		
V002	3	1	coupe	1		
V003	3	2	vlak	1		
V004	5	14	vlak	1		

10.8 CD-rom

Inventarislijsten van het gerecupereerde vondstenmateriaal, van de sporen met beschrijving, van alle tekeningen en van alle foto's zijn digitaal beschikbaar. Dit is tevens het geval voor het dagboek, de foto's, de plannen en tekeningen.

Archeologisch vooronderzoek Sint-Niklaas - Eekhoornstraat 1

Plan 3 Detail

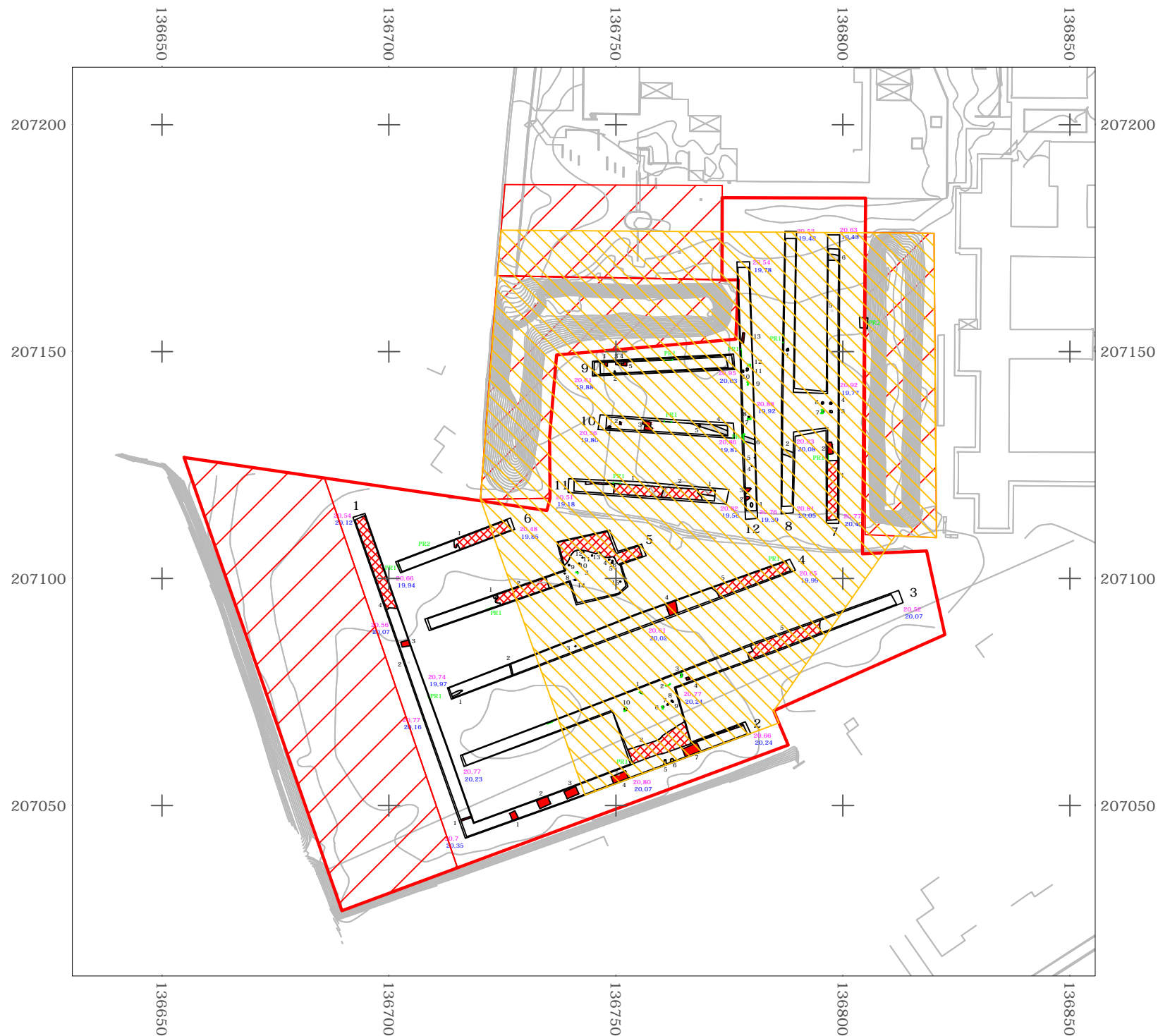
Niet onderzoekbare zone	
Werkputten	
Natuurlijk spoor	
Structuur	
Hoogte spoor in m TAW	
Hoogte maaiveld in m TAW	
Onbepaald (MT tot ME)	
Nieuwe/nieuwste tijd	
Middeleeuwen/nieuwe tijd	
Metaaltijden/Romeinse tijd	

Coördinaten in Lambert 72

Formaat: A4
ID: Grondplan

All-Archeo bvba

Archeologisch vooronderzoek Sint-Niklaas - Eekhoornstraat 1

Plan 4 Advies

Niet onderzoekbare zone	
Werkputten	
Natuurlijk spoor	
Structuur	
Hoogte spoor in m TAW	
Hoogte maaiveld in m TAW	
Onbepaald (MT tot ME)	
Nieuwe/nieuwste tijd	
Middeleeuwen/nieuwe tijd	
Metaaltijden/Romeinse tijd	
Advies: opgraving	

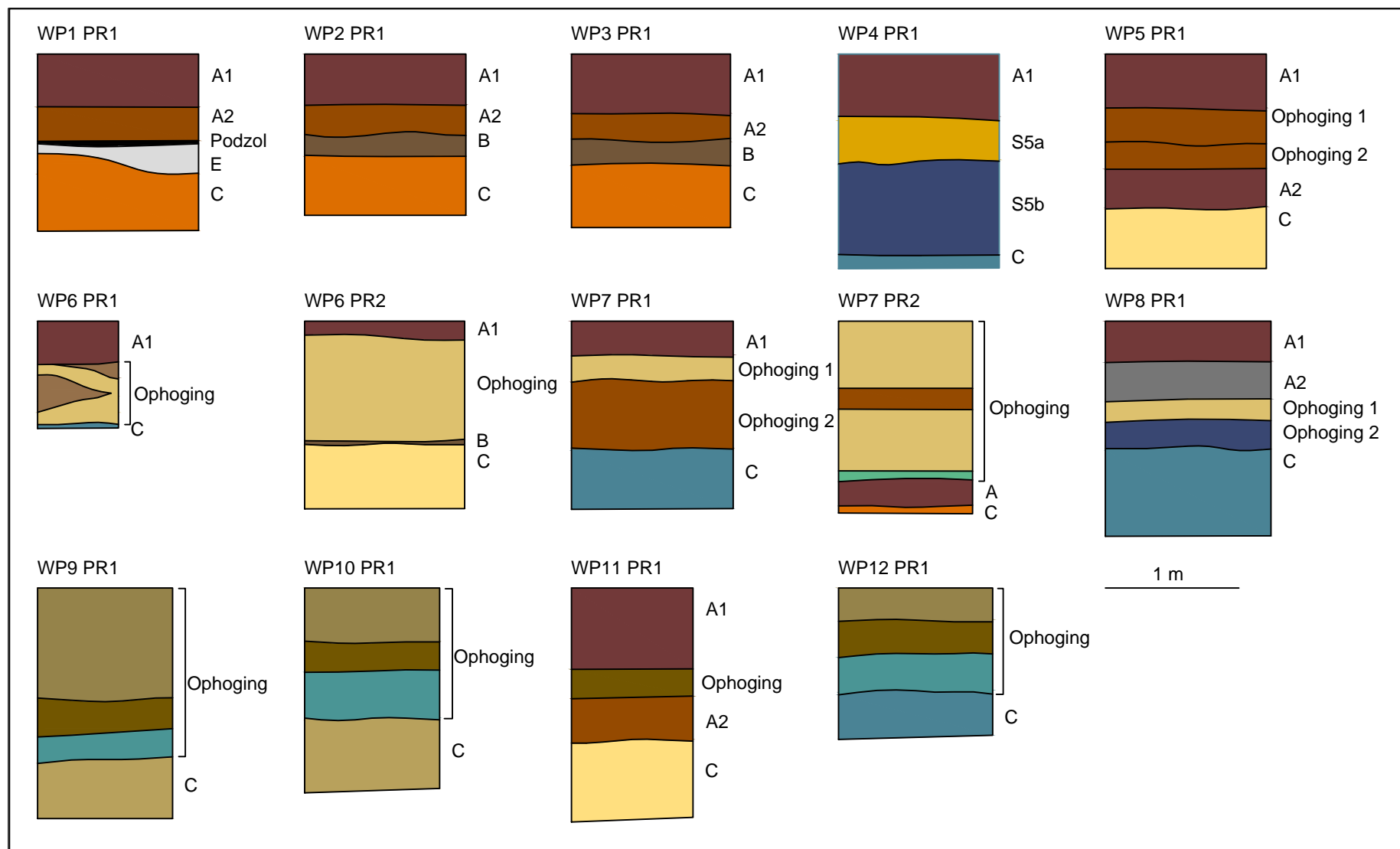
Coördinaten in Lambert 72

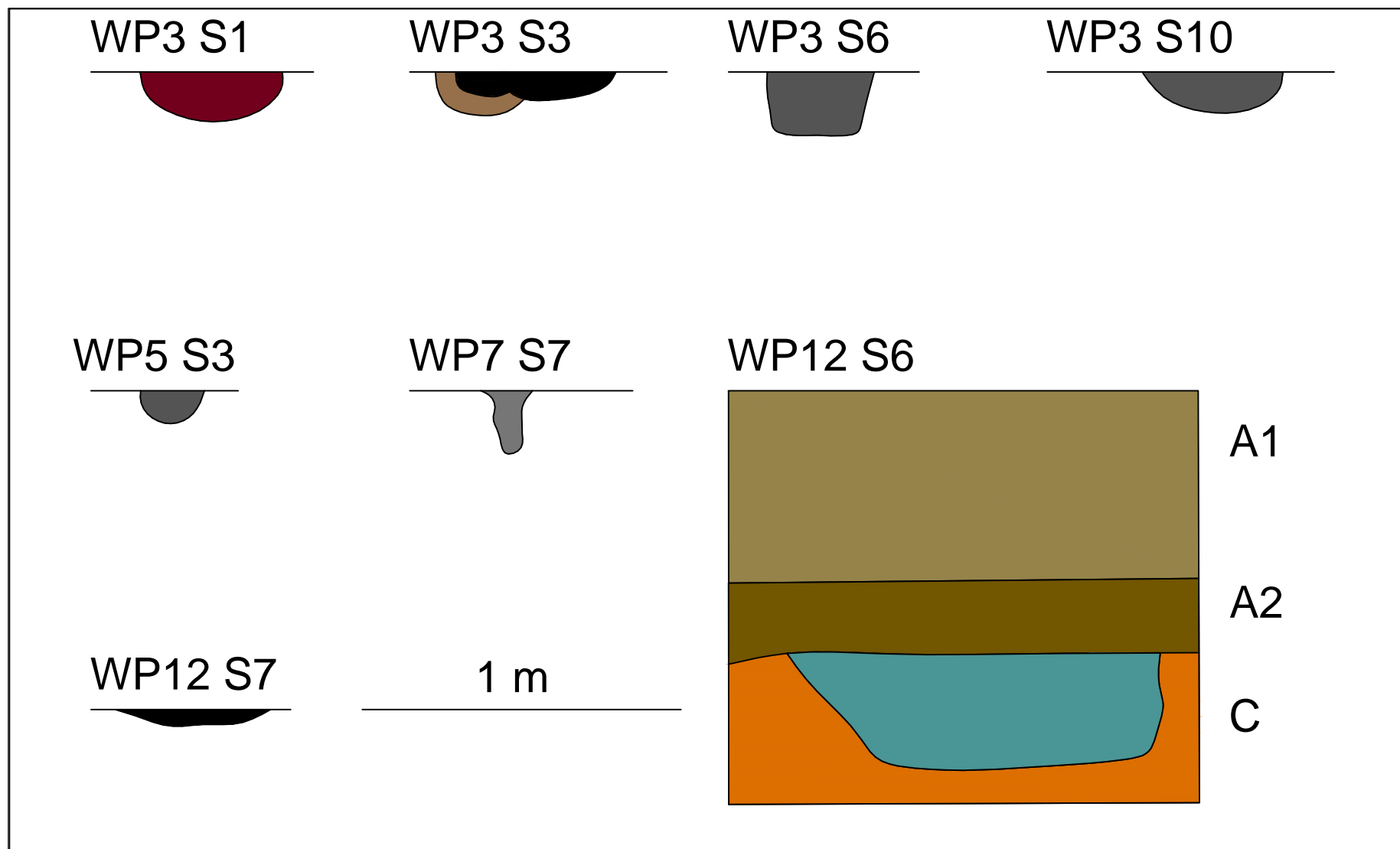
Formaat: A4
ID: Grondplan

All-Archeo bvba

Archeologisch vooronderzoek
Sint-Niklaas - Eekhoornstraat

Archeologisch vooronderzoek
Sint-Niklaas - Eekhoornstraat